

Záhorácke centrum voľnočasových aktivít

Javová analýza potrieb cieľovej skupiny
Špecifikovaná potreba voľnočasových aktivít

Veľké Leváre, 15.12.2008

OBSAH

Úvod.....	3
1. Výber problému a metodiky výskumu potrieb	4
Cieľ, cieľová skupina, problém, predmet	4
Teoretické východiská a hypotéza	5
Možností výchovných a vzdelávacích činností v čase mimo vyučovania	7
2. Metódy získavania faktov z objektívnych situácií	9
Záznamy z pohovorov	9
Žiaci so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami.....	10
Mentálny postih	11
Individuálne integrácie	12
Žiaci z rodín v hmotnej núdzi alebo z nízkopríjmových rodín	13
Neklasifikovaní žiaci v školskom roku 2007/2008.....	14
Opatrenia na posilnenie disciplíny.....	16
Slabý prospech, neprospievanie.....	18
2.9.Dochádzka.....	19
3. Analýza skupiny	21
4. Získavanie informácií prostredníctvom subjektívnych výpovedí	27
Konkretizácia otázok.....	27
Generalizácia faktov	29
<i>Odpočinkové aktivity</i>	29
<i>Športové aktivity</i>	31
<i>Environmentálne aktivity</i>	33
<i>Aktivity zamerané na rozvoj motorických a technických zručností</i>	35
<i>Aktivity zamerané na rozvoj hodnôt ku kultúre a umeniu</i>	37
5. Odporúčania na záver.....	40

Úvod

V školskom prostredí dieťa získava rôzne formy vedomej aktivity. Niektorí žiaci procesom dozrievania prejdú bez väčších problémov. Sú však aj takí, ktorí zvýšený tlak z rôznych dôvodov nezvládnu. Sprievodným javom je, že strácajú schopnosť porozumieť ľuďom okolo seba a uzatvárajú sa. Pocit bezpečia a dôvery typický pre dieťa sa s pribúdajúcim vekom stráca. Žiak prestáva byť len fixátorom dojmov a prijímateľom hodnôt, ale snaží sa zapôsobiť v kolektíve ako osobnosť, ktorá sa určitým spôsobom líši. Začína preberať normy od jednotlivcov alebo skupín, ktoré sú pre neho významnejšie než učitelia a rodičia. Chýbajú im však zručnosti a schopnosť hodnotenia predkladaných skutočností. Chýbajúcou skúsenosťou stráca dôveru v seba a vytvára si komplexy. Od tohto pocitu je veľmi blízko k správaniu, ktoré dospelých irituje.

Nudím sa! Nemám čo robiť! Daj mi pokoj! Vety, ktoré čoraz častejšie počúvame z úst detí a mládeže. Pomoc pri prekonávaní tohto životného postoja k tráveniu voľného času sa ukazuje byť viac ako žiaduca. Problémové spoločenské zvraty, ktoré mladý človek ťažko spracováva, nám núkajú otázku prehodnotenia spôsobu života a poukazujú na nutnosť zabezpečenia vnútornej rovnováhy aj prostredníctvom nízkoprahových programov, ktoré ponúka Záhorácke centrum voľnočasových aktivít.

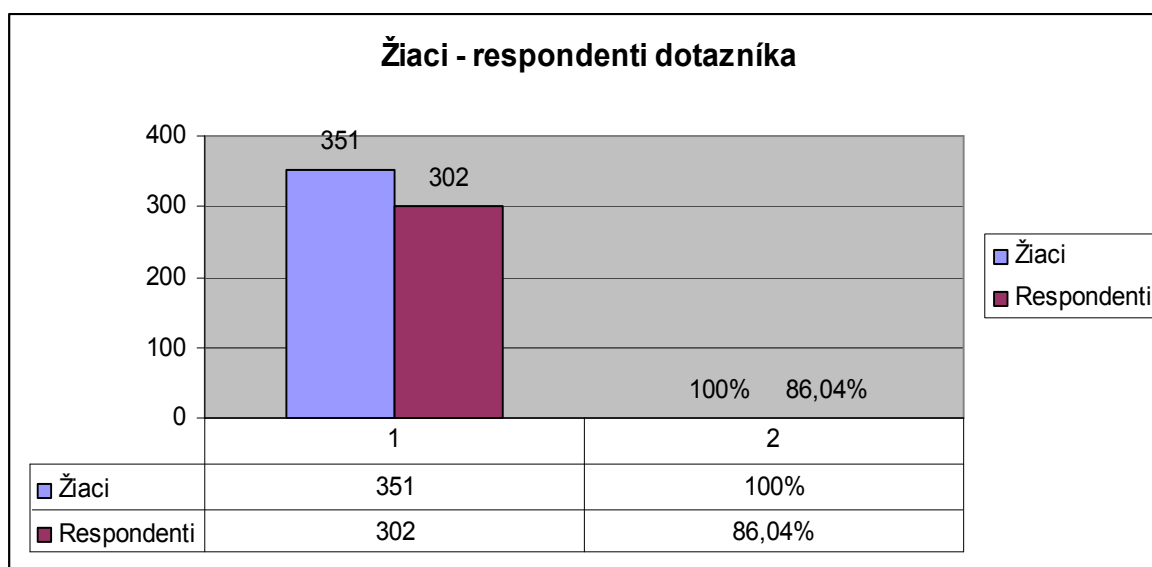
Analýza voľnočasových aktivít, ktorú predkladáme, nám ukáže smer, ale postupy a metódy práce so žiakmi bude vo veľkej miere ovplyvňovať skúsenosť, tolerancia a trpezlivosť koordinátorov prekonávať jednu prekážku za druhou.

Dušana Bielešová, realizátor štúdie

1. Výber problému a metodiky výskumu potrieb

1.1. Cieľ, cieľová skupina, problém, predmet

Komplex poskytovaných voľnočasových služieb pre cieľovú skupinu, ktorá je predmetom nášho záujmu, je nutné bližšie diferencovať a podrobnejšie špecifikovať. Vymedzenie cieľovej skupiny či už v preventívnej alebo sekundárne následnej „represívnej“ funkcii je veľmi podstatné. Cieľovú skupinu dopadovej štúdie tvoria žiaci vo veku od 7 do 16 rokov, resp. do ukončenia dochádzky do miestnej Základnej školy s materskou školou vo Veľkých Levároch. Podmienka ukončenia povinnej školskej dochádzky nie je nevyhnutná. Celkový počet žiakov školy je 351. Počet respondentov dotazníka voľnočasových potrieb je 302. Graf č. 1 zobrazuje celkový počet žiakov školy spolu s počtom žiakov, ktorí sa zúčastnili prieskumu. Celkovo sa prieskumu zúčastnilo 86,04 % respondentov.

graf č.1

Cieľová skupina:

1. žiaci vo veku od 7 do 15 rokov – 351 žiakov,
2. žiaci problémových skupín – 36 rizikových žiakov zo 131 žiakov, ktorí spadajú do rôznych sledovaných ukazovateľov. Patria medzi ne:
  - deti nízkopříjmových rodín,

- deti rodičov v hmotnej núdzi,
- žiaci so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami,
- žiaci opakujúci ročník z dôvodu výskytu nezvládnutých sociálno – patologických javov v rodinách,
- žiaci, ktorí mali počas posledných dvoch školských rokov opakované problémy v správaní,
- žiaci, ktorí majú opakované vzdelávacie problémy – slabšie výsledky vo vzdelávaní, resp. neprospievanie,
- žiaci s problémovou dochádzkou.

Cieľom dopadovej štúdie je zistiť, analyzovať a spracovať výsledky potrieb cieľovej skupiny a špecifikovať potreby voľnočasových aktivít žiakov tak, aby voľný čas detí a mládeže bol dozorovaný a pedagogicky ovplyvňovaný.

1.2. Teoretické východiská a hypotézy

Teoretické východiská predstavujú základný materiál pre štatistické údaje, ktoré sú potrebné k teoretickej analýze cieľovej skupiny. Spracovanie štúdie sa opiera o rôzne premenné, ktoré platia pre štatisticky významnú časť prípadov v pevne definovaných podmienkach. Zdroje na spracovanie takýchto údajov nám poskytujú:

- zoznam žiakov rodín v hmotnej núdzi,
- zoznam žiakov nízkopríjmových rodín,
- zoznam žiakov so špeciálnymi výchovno - vzdelávacími potrebami alebo s ich príznakmi,
- zoznam žiakov opakujúcich ročník - školský rok 2007/2008 (ASC agenda),
- zoznam žiakov so slabším prospechom v 1. štvrtroku 2008/2009,
- záznamy z pohovorov a klasifikačných porád,
- evidencia dochádzky.

Pri narábaní s osobnými údajmi je nutné **dodržať zákon č.428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov** v znení zmien a doplnkov, ktorý nadväzuje na Ústavu SR. Spracovať

osobné údaje, t.j. akokoľvek s nimi nakladať, je podľa §7 zákona možné iba na základe predchádzajúceho súhlasu dotknutej fyzickej osoby, resp. jej zákonného zástupcu, ak dotyčná osoba ešte nemá plnú spôsobilosť na právne úkony.

Pracovná hypotéza

Ak sa opierame o skutočnosť, že voľný čas je sféra, kde sa predpokladá najväčšia možnosť voľby, kombináciou metódy získavania faktov z objektívnych zdrojov v kombinácii s dotazníkovou formou zistíme záujem o rôzne formy voľnočasových aktivít, ktoré by uspokojili potreby skúmanej cieľovej skupiny.

Pomocné hypotézy

1. V skupine žiakov z rodín v hmotnej núdzi a v skupine žiakov z nízkopríjmových rodín sa budeme opierať o seberealizačnú, preventívnu funkciu a okrem sociálnych a výchovno – vzdelávacích úloh produkty voľného času by nemali zasahovať priamo do rozpočtov rodín. Všetko potrebné pre prácu v záujmovom útvare by malo byť k dispozícii priamo v stredisku voľnočasových aktivít. Aj vzhľadom na výšku motivačného príspevku, ktorá je priamo závislá od prospechu, predpokladáme, že žiaci budú uprednostňovať aktivity podporujúce vzdelávanie v oblasti, ktorá sa opiera o ich zvýšený záujem a aktivity, ktoré by odstraňovali bariéry medzi nimi a intaktnou mládežou, napr. rozvíjanie počítačovej gramotnosti, fotografovanie, zdokonaľovanie esteticko – umeleckého cítenia, výtvarný krúžok, rozvoj technických zručností, hra na hudobný nástroj, a pod.
2. V skupine žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude funkcia voľného času opierať o regeneračné, seberealizačné a odpočinkové aktivity. Záujem žiakov bude rovnako orientovaný na pohybové aktivity, striedanie činnosti, športové aktivity. Zároveň bude nutné rozvíjať a usmerňovať potenciálnu energiu žiakov formou doplnkových a terapeutických aktivít koordinovaných liečebným pedagógom.
3. Žiaci opakujúci ročník predstavujú skupinu žiakov so slabším prospechom alebo skupinu neprosievajúcich žiakov. Ďalším z kvantitatívnych ukazovateľov príčin zlého

prospechu žiakov je aj ich problémová dochádzka. Predpokladáme, že vyvolanie záujmu o vzdelávanie bude predstavovať problém, nakoľko dôvody nezájmu o učenie alebo neprospievanie vo všeobecnosti môžu byť rôzne, od nedostatočnej domácej prípravy, zlých sociálnych podmienok, negatívneho vplyvu vrstovníckych skupín, nepochopeniu učebnej látky, až k nezladeniu sa s vyučujúcim problémového predmetu a náročnosti učiva. Riešenie doučovania alebo aktivity pracovný stôl bude závisieť od využitia ponúkaných možností voľnočasových aktivít. Následne by mal byť záujem orientovaný na odstraňovanie bariér učenia a podporu motivácie k učeniu.

Jav

Nedostatok možností pre voľnočasové a záujmové aktivity sa negatívne podpisuje pod zvyšujúci sa počet detí so sebarealizačnými problémami, ktoré vedú k zníženej sebaúcte, sebadôvere a k odmietaniu dospelých autorít ako vzorov pre svoj ďalší rast. Žiak sa odpútava citovo od rodičov, stáva sa menej závislým na ich hodnotení, spochybňuje ich názory, oslabuje sa vplyv noriem a pravidiel dospelých autorít na ich správanie. Následné zlyhania spôsobené prechodom na strednú školu sa neskôr odrážajú aj v zlyhaniach v profesijnej a existenčnej oblasti.

1.3. Možnosti výchovných a vzdelávacích činností v čase mimo vyučovania

Sprievodným javom tejto dopadovej štúdie je analýza problémovej skupiny a z tohto pohľadu aj špecifikovanie rizikových jedincov. Nedostatok podnetov v obci a v regióne na záujmové aktivity sme definovali ako problém, ktorý je sprievodným javom trávenia voľného času. Problém ako jav bol podrobne spracovaný v projekte. Naším záujmom je hľadať podstatné príčiny vzniku problému. Ide teda o ex post facto analýzu zameranú na socio-pedagogickú štúdiu.

Možnosti výchovných a vzdelávacích činností v dobe mimo vyučovania

Želateľné aktivity vychádzajú z individuálnych záujmov každého dieťaťa, žiaka. Zároveň podporujú sociálne cítenie detí, ich záujem a orientáciu na reguláciu nevhodného správania a nepriamo ovplyvňujú ich verejnoprospešný charakter. Výhodou je využitie výchovy zážitkom – experienciálnou metódou, ktorá rozvíja vnímanie a sociálne vzťahy.

Ponúkané voľnočasové aktivity

1. Odpočinkové aktivity – relaxačné cvičenia a techniky, spoločenské hry, počúvanie hudby z CD, MP3, pozeranie TV, čítanie dennej tlače, novín, kníh, prezeranie internetových stránok, chatovanie, pozeranie DVD filmov, videofilmov, hry na playstation, PC hry, atď.

Cieľ: upokojenie organizmu, relaxácia, oddych.

2. Športové aktivity - minifutbal, basketbal, hokejbal, vybíjaná, fitness, aerobik, posilňovanie, tenis, stolný tenis, cyklistika, skateboard.

Cieľ: aktívny oddych, zdravý životný štýl.

3. Environmentálne aktivity v prírode – turistika, ochrana prírody, ekologická výchova, poľovníctvo, rybárstvo, poznávanie prírody regiónu.

Cieľ: ochrana a tvorba životného prostredia - podpora záujmových aktivít.

4. Aktivity zamerané na rozvoj motorickej a technickej zručnosti – modelárstvo, keramika, aranžovanie kvetín, ručné práce, práce na PC, fotografovanie.

Cieľ: fixácia zručností a návykov, ktoré pripravujú žiakov na využitie modernej techniky a zdokonaľujú technickú zručnosť.

5. Aktivity zamerané na tvorbu hodnôt ku kultúre a umeniu – tvorivá dramatika, debatané kluby, diskusie, tréningy, DSF Leváranek, moderný tanec, hra na hudobný nástroj, spoločenské hry, výtvarné aktivity s využitím animačných metód, v ktorých dominuje sebareflexná a socializačná úloha.

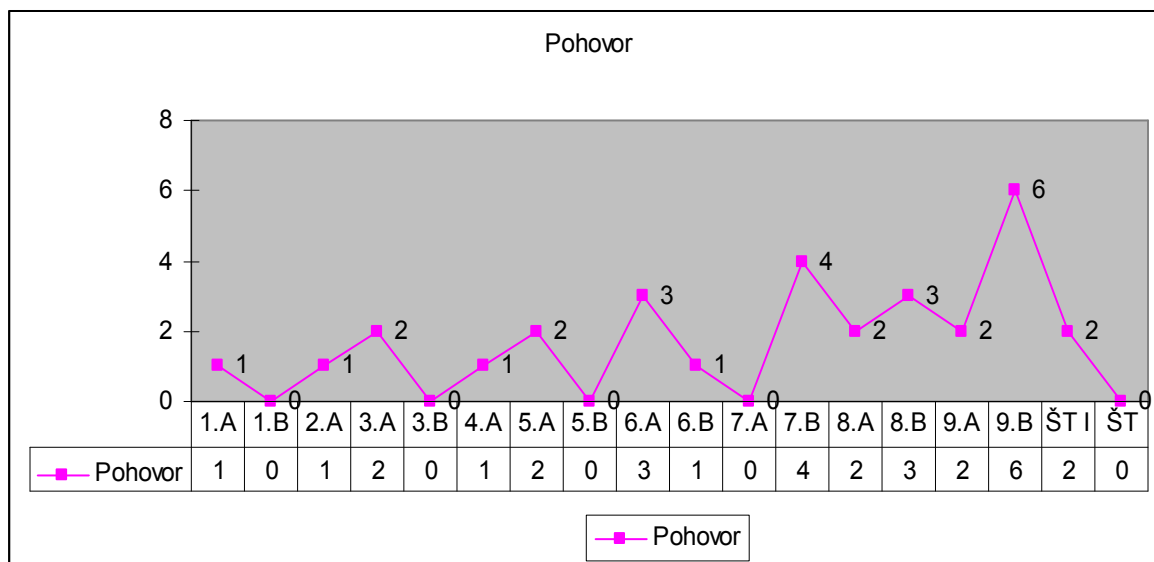

2. Metódy získavania faktov z objektívnych situácií

Štúdium školských a výchovných dokumentov predstavuje dôležitú fázu v etape vypracovania analýzy. Pri koncipovaní záverov štúdie prostredníctvom metódy získavania faktov z objektívnych situácií sme sa opierali o tieto zdroje: triedne knihy, klasifikačné záznamy, podklady k riešeniu žiakov nízkoprijemných rodín a žiakov z rodín v hmotnej núdzi, evidencia dochádzky, údaje z ASC agendy, dotazníky. Cieľom je získanie podkladov, ktoré nám vygenerujú zoznam problémových žiakov.

2.1. Záznamy z pohovorov s výchovnou poradkyňou

Vážnejšie porušenia školského poriadku sú riešené prostredníctvom pohovoru s výchovnou poradkyňou. Graf č.2 zobrazuje záznamy z pohovorov uskutočnených v priebehu školského roka 2007/2008 a v prvom štvrtroku školského roka 2008/2009.

graf č.2

V priebehu školského roka 2007/2008 a 1. štvrtroka školského roka 2008/2009 bolo zapísaných spolu 30 pohovorov s výchovnou poradkyňou. Pohovor bol uskutočnený po predchádzajúcej konzultácii s triednou učiteľkou, kde vážnosť problému sa vymykala štandardným priestupkom a problémy v správaní mali vážnejší charakter. Medzi

spomínané problémy patrili podozrenia zo šikany, drobné krádeže, záškoláctvo, úteky z hodín, agresívne správanie, vandalizmus, slovná agresia, vyhrážanie sa, a pod. Nezrelosť žiaka vedie často k agresívnemu správaniu, ktoré v konečnom dôsledku dieťa chápe ako formu hry s cieľom vyskúšať si svoje sily. V niektorých prípadoch je to podvedome vyvolaná odpoveď na dlhodobú frustráciu. Častým javom sú problémy s fajčením. Napriek tomu, že Zákon o ochrane nefajčiarov obsahuje obmedzenia predaja tabakových výrobkov osobám mladším ako 18 rokov a absolútny zákaz fajčenia v priestoroch školy patrí medzi základné normy, ich porušovanie je na dennom poriadku. V minulom školskom roku sa vyskytol prípad požitia alkoholu dvoma žiakmi. Prípad bol nahlásený polícii, ktorá ďalej vec šetrila v zmysle právnych predpisov.

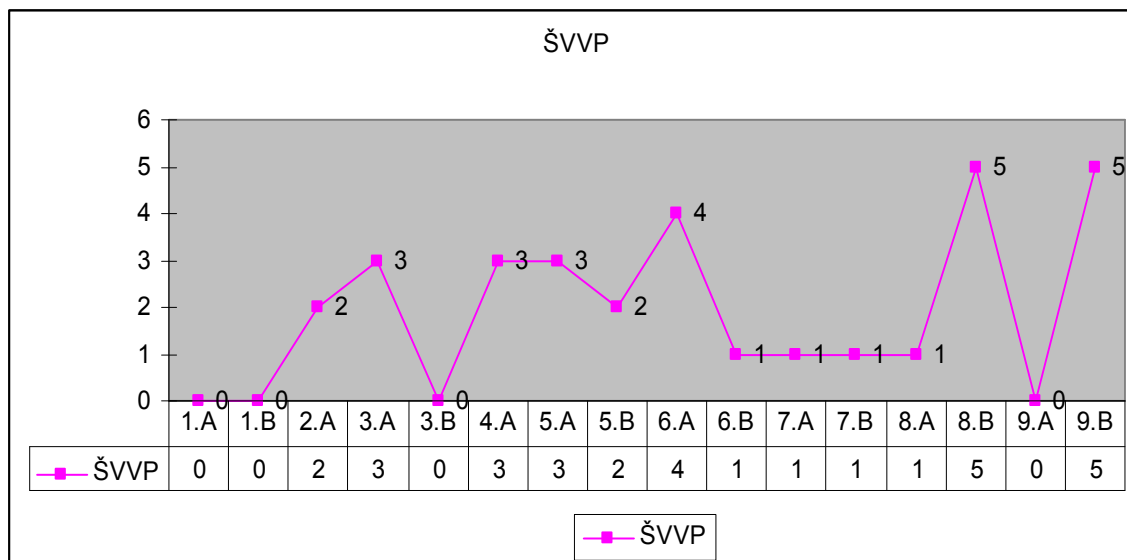
Vekom počet problémových žiakov stúpa. Preventívne sú k pohovoru prizývaní aj žiaci 1.stupňa, u ktorých už v súčasnosti je tendencia výskytu problémového správania aj za menej vážnejšie priestupky zjavná. Z každého pohovoru sa vyhotoví záznam a následne sa kontroluje dohoda uskutočnená medzi výchovnou poradkyňou a žiakom.

Vážnejšie porušenia školského poriadku sú riešené cestou pohovoru s rodičmi žiaka v prítomnosti vedenia školy. V niektorých prípadoch je pozvanie na pohovor len formálnou záležitosťou, nakoľko rodinné prostredie zlyháva vo výchove a neefektívnosť výchovných postupov v rodine spôsobuje primárne hnev a sekundárne vyvoláva nezáujem a ignoráciu pretrvávajúcich problémov.

2.2. Žiaci so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami

Druhou sledovanou skupinou sú žiaci so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami. Do tejto skupiny patria žiaci s príznakmi dysgrafie, dyslexie, dyskalkúlie a dysortografie. Sú to žiaci, ktorí majú zníženú vizuomotorickú koordináciu, lateralitu. Môžu mať oslabené vnímanie, problémy s grafomotorikou. Patria tu aj žiaci s rečovými problémami.

Určitú skupinu problémových žiakov nám tvoria žiaci so zníženým intelektom v hraničnom pásme alebo v pásme podpriemeru, kde záťažové situácie spôsobujú vnútorné napätie a úzkostné stavy. Ťažkosti sú u každého žiaka individuálne a špecifické. Systém nápravy v podmienkach školy bez vonkajšej pomoci je **vyčerpávajúci** ako pre dieťa, tak pre učiteľa. Správna komunikácia so žiakom, účinné výchovné techniky, správne stravovacie návyky môžu pomôcť prekonávať bariéry.

graf č.3

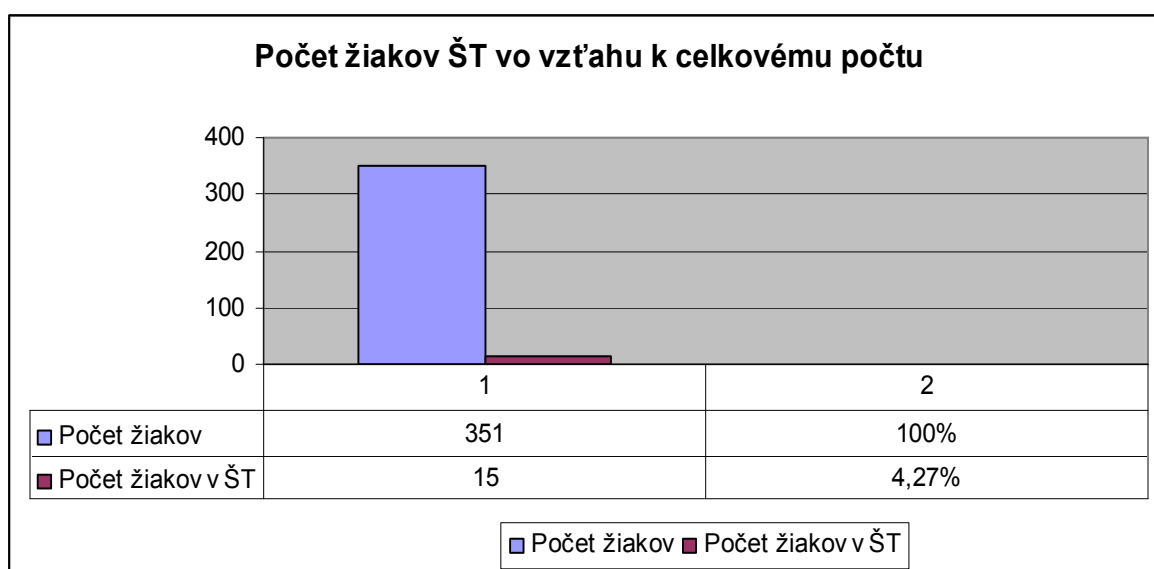
Z grafu č. 3 je zrejmé, že už na 1. stupni pribúda počet žiakov s príznakmi špecifických vývinových porúch učenia so špeciálnymi potrebami. Pridružujú sa problémy s narušenou koncentráciou, sústredenosťou a pribúda počet hyperaktívnych detí. Na 2. stupni sú výraznejšie problémy v triedach, ktoré predstavujú alternáciu triedam s rozšíreným vyučovaním cudzieho jazyka. Jedná s o triedy 8.B a 9.B.

Podozrenia na určité problémy v učení alebo výraznejšie problémy v správaní žiakov sú vzhľadom na veľkú informovanosť a vďaka neustálym intervenciám pedagógov podľa možností včas podchycované. Na štvrt'ročnej klasifikačnej porade v školskom roku 2008/2009 bolo 7. žiakom doporučené vyšetrenie v Centre pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie.

2.3. Mentálny postih

V školskom roku 2008/2009 má škola dve špeciálne triedy pre žiakov s mentálnym postihom s počtom žiakov 15. Z nich 7 žiakov je v špeciálnej triede I. Jedná sa o žiakov 4. až 6. ročníka a 8 žiakov je v špeciálnej triede II. Tvoria ju žiaci 7. až 9. ročníka. V oboch triedach učí učiteľ so špeciálno – pedagogickou kvalifikáciou. Celkový počet žiakov s mentálnym postihom však dosahuje väčšie číslo. Zaradenie, resp. nezaradenie týchto žiakov do špeciálnej triedy aj v minulosti bolo ovplyvnené osobnými rozhodnutiami rodičov a odmietaním prijatia mentálneho postihu ich detí. Zabezpečenie vzdelávacích

podmienok v súlade s upraveným obsahom v podmienkach bežnej triedy nie je možné. Takýchto žiakov máme v súčasnosti v škole 6 a patria do rizikovej skupiny. Ďalšiu skupinu tvoria žiaci v hraničnom pásme intelektu, kde pri vzdelávaní je treba prihliadať na výšku intelektu. Vyšetrením v poradenskom zariadení bol doporučený týmto žiakom individuálny prístup. Problémovú skupinu nám tvoria aj žiaci, u ktorých máme podozrenie na neúspech vo vzdelávaní z dôvodu zníženej výšky intelektu, ale rodičia odmietajú podrobiť svoje deti potrebným psychologickým alebo špeciálno – pedagogickým vyšetreniam. U týchto detí sa ich ďalšie vzdelávacie možnosti v bežnej triede zastavujú spravidla v 7. ročníku, kedy žiak z dôvodu nezvládnutia vyučovacieho procesu a náročnosti učiva odmieta chodiť do školy. Stáva sa záškolákom a následne ukončuje povinnú školskú dochádzku ako neklasifikovaný. Graf č. 4 znázorňuje počet žiakov v špeciálnych triedach vo vzťahu k celkovému počtu žiakov. V percentuálnom vyjadrení počet žiakov v špeciálnych triedach tvorí 4,27% žiakov.

graf č.4

2.4. Individuálne integrácie

V základnej škole s materskou školou sú traja individuálne začlenení žiaci v bežných triedach. Jeden zo žiakov je začlenený ako **sluchovo postihnutý žiak**. Žiak postupuje podľa individuálneho vzdelávacieho plánu, v ktorom boli zohľadnené požiadavky a odporúčania ŠPP pre sluchovo – postihnuté deti na Hrdličkovej ulici v Bratislave. Žiak

používa kompenzačné pomôcky. **Žiačku s nadpriemerným intelektom** sme zaradili do výchovno – vzdelávacieho programu žiakov s intelektovým nadaním, ktoré schválilo Ministerstvo školstva SR pod č. CD-2005- 19373/26374-1:091 s platnosťou od 1.septembra 2005. Žiačka 4. ročníka je vzhľadom na výšku intelektu zaradená na 1 hodinu do týždňa do 5.ročníka na vyučovací predmet Školského vzdelávacieho programu Riešenie problémových úloh. Tretím začleneným žiakom je **žiak s poruchou učenia** na primárnom podklade poruchy správania. Ide o ADHD – poruchu koncentrácie a pozornosti potvrdenú neurológom. Žiak postupuje podľa individuálneho vzdelávacieho programu. Pomoc pri vyučovaní mu poskytuje asistentka učiteľa, ktorá trávi s ním čas 4 hodiny do týždňa.

2.5. Žiaci z rodín v hmotnej núdzi alebo nízkopríjmových rodín

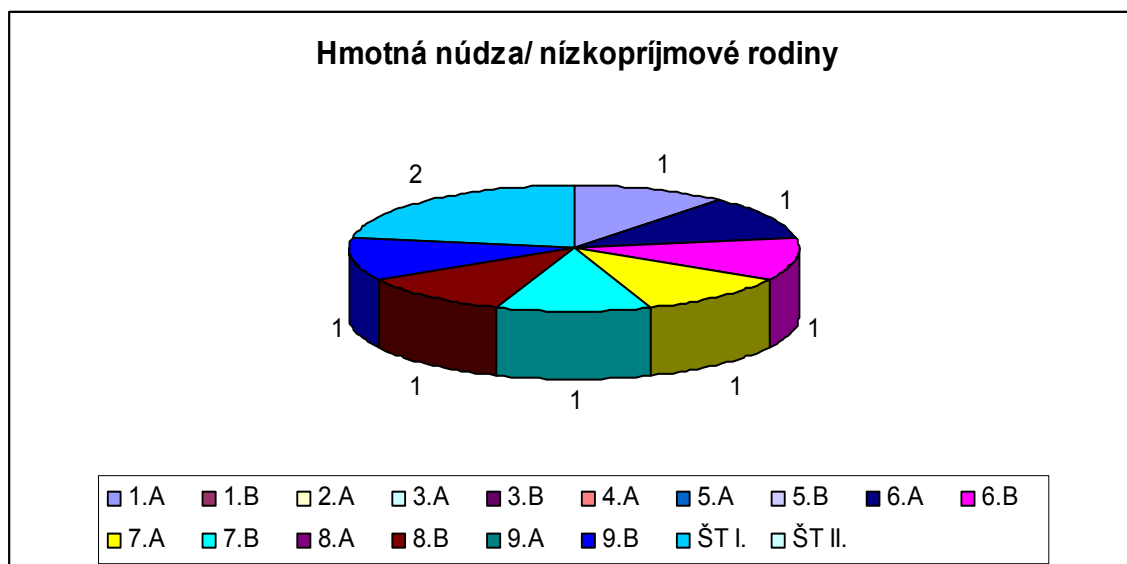
Štatistické údaje o osobách evidovaných v zozname žiakov z rodín v hmotnej núdzi alebo z nízkopríjmových rodín boli sledované od školského roku 2006/2007. V tomto rozmedzí je počet žiakov, ktorí patria alebo patrili do skupiny žiakov v hmotnej núdzi 14.

Pre týchto žiakov v súčasnosti platí Výnos Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR zo 14. decembra 2005 č. 3749/2005-II/1 o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

Žiakom je poskytovaný motivačný príspevok. Na základe prospechu žiakov je im poskytovaných 300,- Sk, 500,- Sk alebo 0,- Sk. Ak je priemerný prospech v polroku horší ako 2,5 za posledný polrok a nedošlo k zlepšeniu o 0,5 oproti minulému roku, žiak nemá nárok na motivačný príspevok. V minulom školskom roku z celkového počtu 8 detí 3 z nich nemali nárok na motivačný príspevok a až 4 žiaci mali nárok na motivačný príspevok v sume 300,- Sk. To znamená, že žiaci mali priemerný prospech v polroku do priemeru 2,5. Jeden žiak mal motivačný príspevok v hodnote až 500,- Sk. Znamky tohto žiaka dosiahli priemer do 1,5.

Z nasledujúcich zistení je možné usúdiť, že väčšina detí z rodín v hmotnej núdzi alebo z nízkopríjmových rodín **má záujem o učenie**. Táto skupina detí je ideálna pre využitie priestorov Záhoráckeho voľnočasového centra v rámci podskupiny vlastný priestor, kde moderná technika by mohla pomôcť kvalitnejšej domácej príprave a prostredníctvom internetu rozšírila rozhľad žiakov. Okrem poskytnutia motivačného príspevku je žiakom poskytovaná korunová strava.

Graf č.5 znázorňuje rozmiestnenie žiakov, ktorí patrili alebo patria do rodín v hmotnej núdzi alebo z nízko príjmových rodín v jednotlivých triedach.

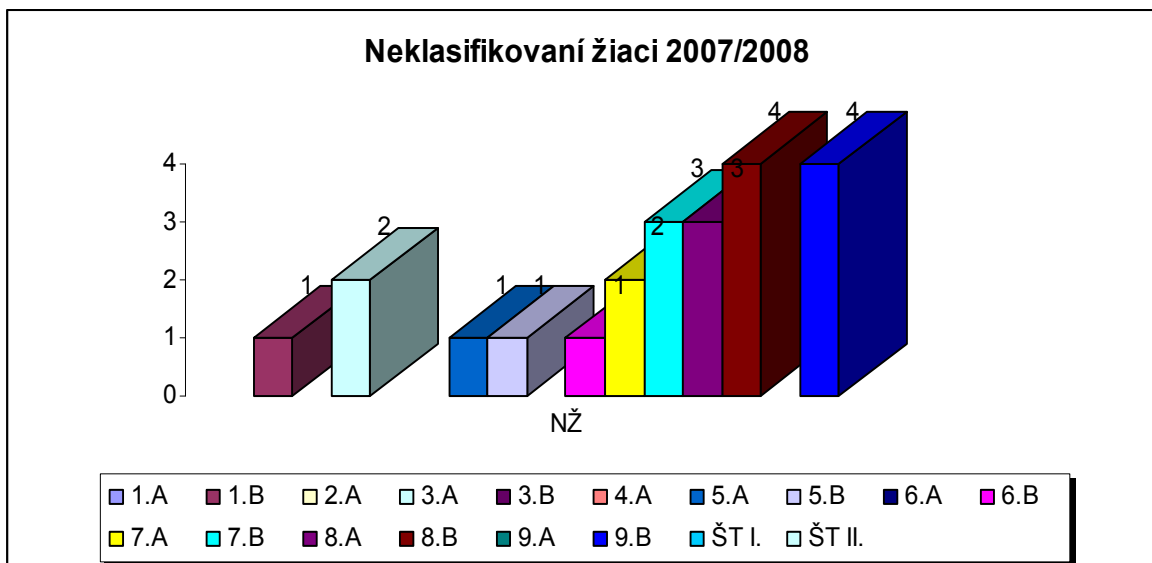
graf č. 5

2.6. Neklasifikovaní žiaci v školskom roku 2007/2008

V školskom roku 2007/2008 bolo v prvom alebo v druhom polroku neklasifikovaných 22 žiakov. Štatistika nezahŕňa žiakov, ktorí v tomto školskom roku ukončili dochádzku do základnej školy a v školskom roku 2008/2009 už nie sú žiakmi školy.

Treba ďalej podotknúť, že spolupráca s rodičmi je dôležitou podmienkou formovania a usmerňovania žiakov pozitívnym smerom. Rodičia detí sú o výchovno – vzdelávacích výsledkoch pravidelne informovaní prostredníctvom žiackej knižky, listov, prípadne internetovej žiackej knižky, kde sú záznamy aktualizované priebežne každý mesiac. Napriek tomu zo strany niektorých rodičov pretrváva vyhýbanie sa informáciám školy. Zo štatistiky nereagovania na podnety predvolania je táto tendencia evidentná. Príčina pritom nemusí nevyhnutne spočívať v nezájme rodičov. Môžeme predpokladať, že v prípade niektorých rodičov sa vyskytne strach, obava komunikovať s učiteľom z dôvodu úzkosti a vyčerpanosti.

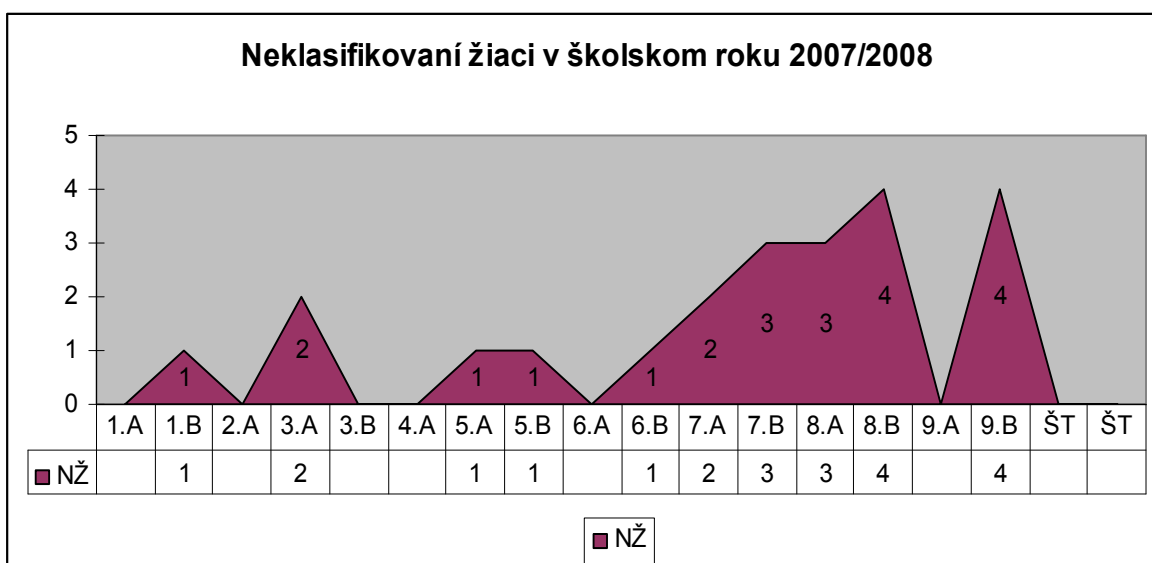
Graf č. 6 znázorňuje počty neklasifikovaných žiakov i neprospievajúcich žiakov v prvom alebo v druhom polroku školského roka 2007/2008.

graf č.6

Počet neklasifikovaných žiakov stúpa na druhom stupni spravidla v 7. a 8. ročníku. Medzi neklasifikovanými žiakmi sa neobjavujú žiaci, ktorí majú problémy s dochádzkou na základe dlhodobej nemoci, úrazu. Väčšinu neklasifikovaných žiakov tvoria žiaci, ktorí patria k záškolákom. Zákonný zástupca dieťaťa je povinný dbať o to, aby dieťa dochádzalo do školy pravidelne a včas.

Skladaný plošný graf č.7 zobrazuje trend nárastu problémového správania žiaka vo forme záškoláctva.

graf č.7

Ak počet neospravedlnených hodín presiahne 5 vymeškaných hodín, záškoláctvo je riešené predvolávaním rodičov na pohovor. Ak sa rodičia do školy nedostavia postupuje sa v zmysle Metodického návodu Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny SR a Ministerstva školstva SR pre krajské úrady, okresné úrady, školy a obce na zabezpečenie aplikácie ustanovenia § 18 ods. 2 zákona č. 281/2002 Z. z. o prídavku na dieťa a o príspevku k prídavku na dieťa v znení zákona č. 658/2002 Z. z.

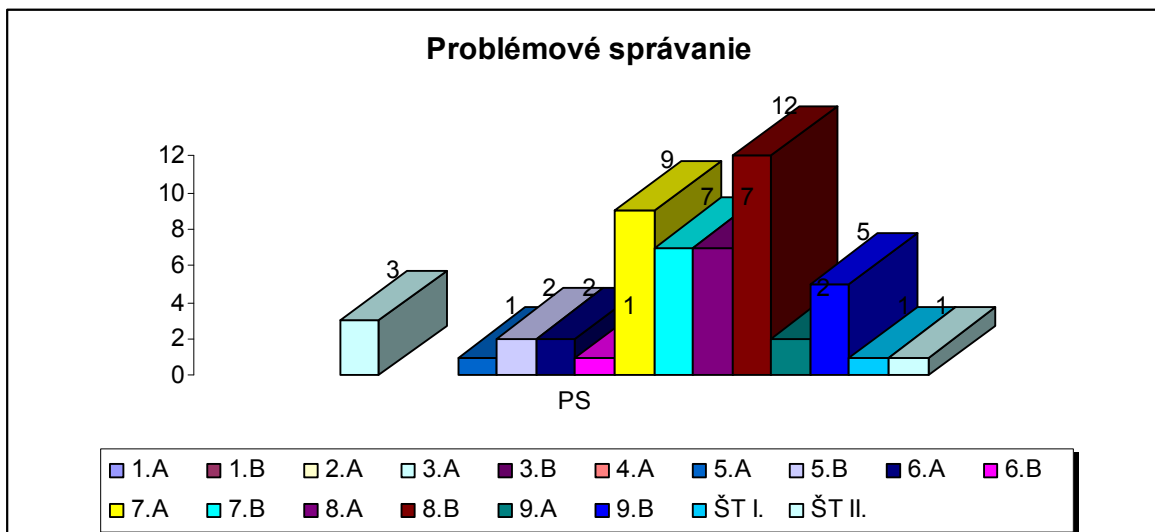
2.7. Opatrenia na posilnenie disciplíny

Až 53 žiakov malo v 1. štvrtroku školského roka 2008/2009 opatrenie na posilnenie disciplíny. Sú to žiaci, ktorí mali opakované neskoré príchody na vyučovanie, neospravedlnené vymeškané hodiny, nenosili si alebo si zabúdali učebné pomôcky, nerešpektujú pokyny vyučujúcich. Medzi opakované problémové prejavy žiakov na vyučovaní patrí rozprávanie medzi sebou, vydávanie zvukov, vykrikovanie, hlasné poznámky, písanie a posielanie lístočkov, odvrávanie, nadávky spolužiakom, bitky medzi spolužiakmi, porušenie zákazu používať mobilný telefón na vyučovaní. Vyskytuje sa aj poškodzovanie školského majetku, fajčenie, prepisovanie, vulgárne vyjadrovanie na adresu vyučujúcich, zásahy do školských dokumentov.

Podľa závažnosti priestupku žiaci dostávajú napomenutia triednym učiteľom, pokarhania triednym učiteľom, pokarhania riaditeľom školy a následne 2,3,4 zo správania. V 1. štvrtroku školského roka 2008/2009 až 8 žiakov dostalo riaditeľské pokarhanie a 33 žiakom bolo udelené pokarhanie alebo napomenutie triednym učiteľom. Podľa interného dokumentu triedny učiteľ je povinný zaznamenávať všetky druhy pochvál a opatrení na posilnenie disciplíny do triednej dokumentácie a zároveň ich oznámiť zákonnému zástupcovi žiaka do 5 pracovných dní. Pri realizácii preventívnych aktivít škola spolupracuje s Centrom pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie v Malackách. V súčasnosti sa pod gesciou CPPP a P v škole rozbieha program Vieme, že..., ktorý má za cieľ eliminovať negatívne prvky v správaní žiakov. Program už absolvovali žiaci 9. B triedy. V súčasnej dobe sa program realizuje v 8.B triede.

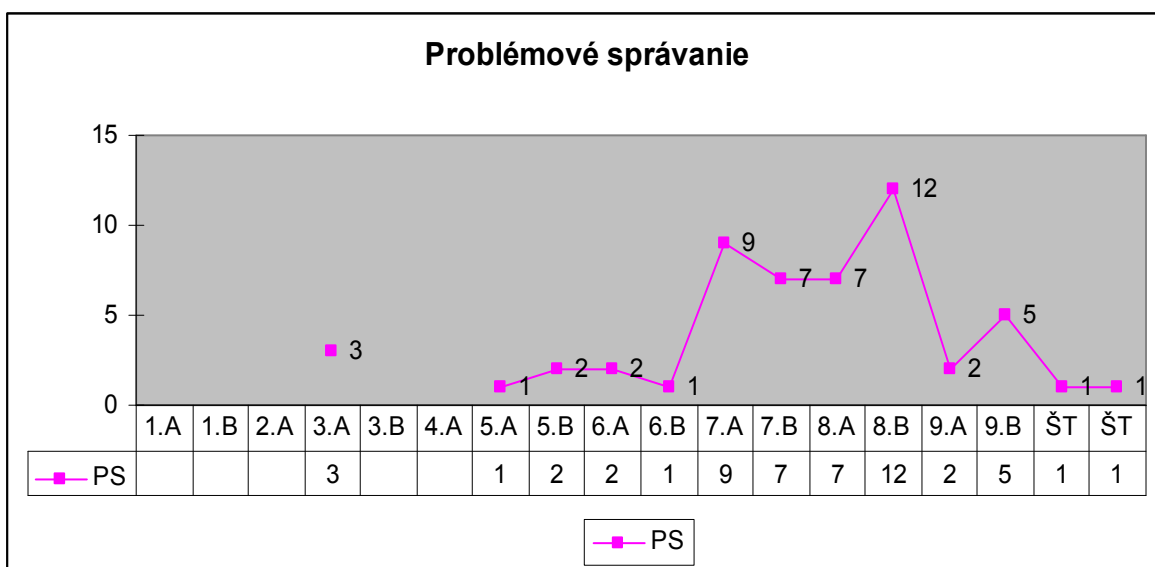
Graf č. 8 a graf č.9 znázorňuje zaznamenaný výskyt problémového správania žiakov, u ktorých bolo nutné opatrenie na posilnenie disciplíny v prvom štvrtroku 2007/2008.

graf č.8

Problémové správanie, resp. opatrenia na posilnenie disciplíny výrazne majú stúpajúcu tendenciu od 7. ročníka.

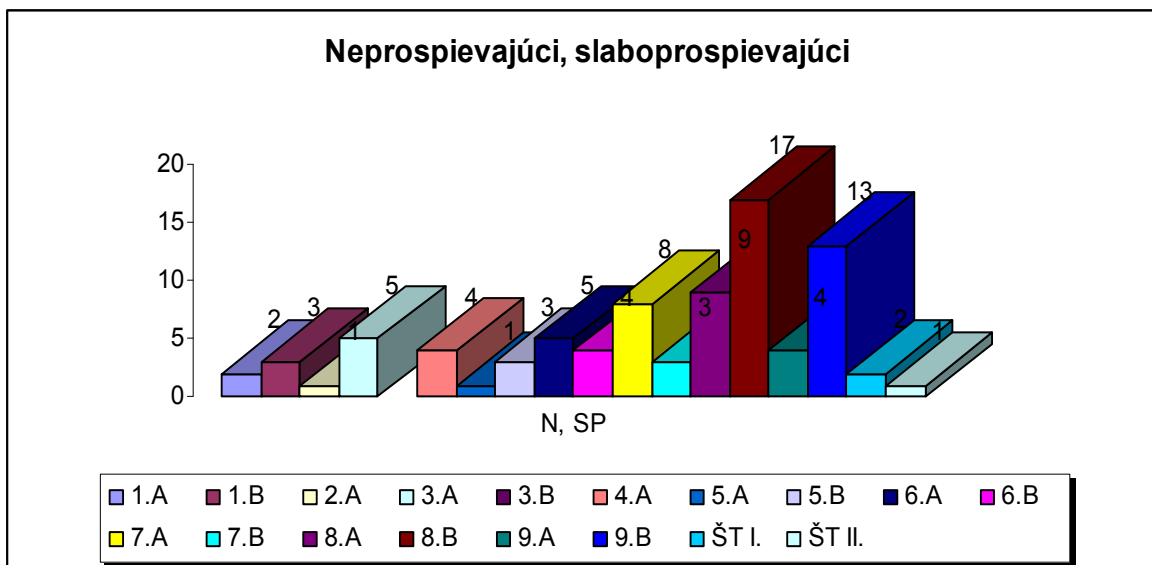

graf č.9

2.8. Slabý prospech, neprospievanie

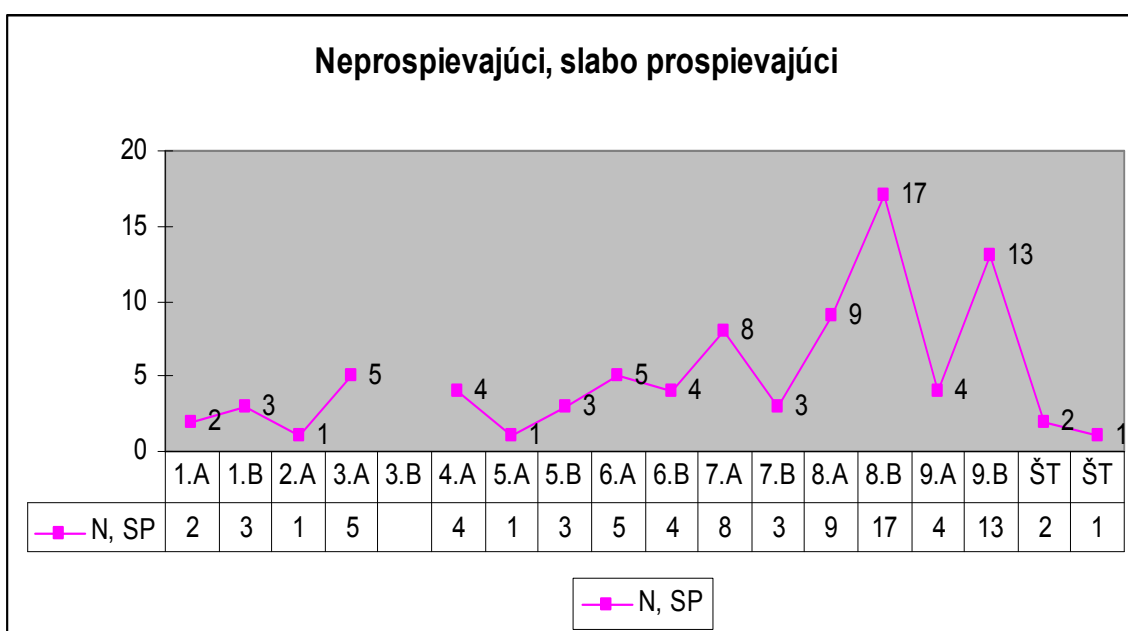
V 1. štvrtroku 2008/2009 zhoršený prospech zaznamenalo až 85 žiakov. Zhoršený prospech neznamená len neprospievanie, ale aj zhoršený prospech o dva stupne oproti poslednému vysvedčeniu v školskom roku 2007/2008.

Graf č.10, graf č.11 zobrazuje počty neprospievajúcich alebo slabo prospievajúcich žiakov.

graf č.10

Z grafu je zrejmé, že počet slaboprospievajúcich alebo neprospievajúcich žiakov výraznejšie stúpa v pubertálnom veku, kedy preberanie noriem a hodnôt je ovplyvňované zrelosťou, resp. nezrelosťou žiaka a odmietaním autorít. Netreba však podceňovať počet neprospievajúcich alebo slaboprospievajúcich žiakov v primárnom vzdelávaní, kedy problém je ľahšie riešiteľný.

graf č.11

2.9. Dochádzka

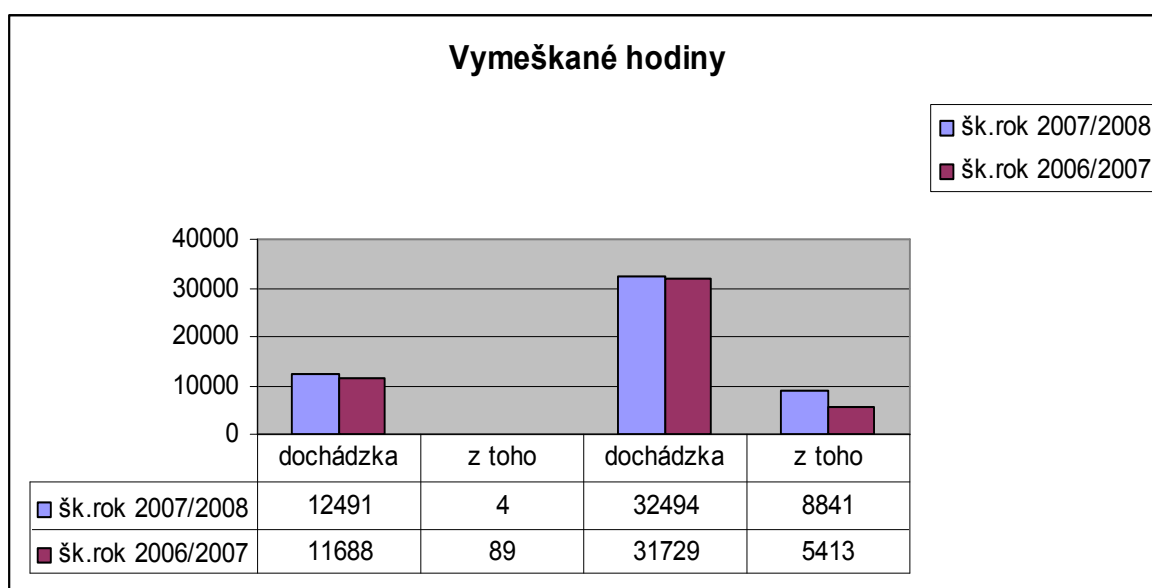
Dochádzku žiakov bežných tried základnej školy sme sledovali v období dvoch rokov. V školskom roku 2006/2007 bol počet vymeškaných hodín celkovo 11688. V školskom roku 2007/2008 sa počet hodín zvýšil na 12 491.

Tabuľka č.1 znázorňuje dochádzku žiakov 1. a 2. stupňa v školských rokoch 2006/2007 a 2007/2008. Tabuľka nezahŕňa žiakov špeciálnych tried. Zároveň upozorňuje na počet neospravedlnených hodín.

Tabuľka č.1

	šk.rok 2007/2008	šk.rok 2006/2007
dochádzka 1.stupeň	12491	11688
z toho neospravedlnených	4	89
dochádzka 2.stupeň	32494	31729
z toho neospravedlnených	8841	5413

Graf č. 12 znázorňuje vymeškané hodiny žiakov z tabuľky číslo 1 v grafickej podobe.

graf č.12

V tabuľke č. 2 vidíme dochádzku žiakov v školskom roku 2008/2009. Údaje zahŕňajú aj žiakov dvoch špeciálnych tried.

Tabuľka č.2

trieda	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	8.r.	9.r.	ŠT			ŠT II	
										3.r	4.r.	6.r.	7.r	8.r.
VH	2778	3185	3539	2989	2950	5356	8437	6989	8762	331	290	335	1325	156
NO	4	0	0	0	115	2557	2887	491	2791	0	0	0	694	0

Vysvetlivky:

VH – vymeškané hodiny

NO – neospravedlnené hodiny

Počet neospravedlnených vymeškaných vyučovacích hodín je značný. Pre školu je to výrazný problém, s ktorým zápasí. Zároveň je nutné podotknúť, že škola netoleruje ani skryté ospravedlnené absencie, ktoré v negatívnom zmysle formujú zmysel pre zodpovednosť a využívajú inštitút manipulácie.

Z údajov z dvoch rokov je zrejmé, že na 1. stupni klesol počet neospravedlnených hodín o 85 hodín. Na 2. stupni zaznamenávame nárast o 3428 hodín, čo môže byť spôsobené dôsledným vedením dochádzkovej agendy v zmysle Vnútorného poriadku školy a sprísnením možnosti benevolentne využívať neodôvodnené a falšované ospravedlnenia.

3. Analýza skupiny

Problémovú skupinu žiakov školy tvoria žiaci, ktorí z hľadiska sledovaných ukazovateľov môžu predmetom nášho záujmu. Sledovali sme tieto ukazovatele:

- pohovory s výchovnou poradkyňou (P),
- žiaci so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami (ŠVVP),
- žiaci s mentálnym postihom (MP),
- individuálne integrácie – začlenená (II),
- žiaci z rodín v hmotnej núdzi, resp. nízkopříjmové rodiny (HN),
- neprospievajúce v školskom roku 2007/2008 (N),
- problémové správanie – 1. štvrťrok školského roka 2008/2009 (PS),
- neprospievajúce alebo slaboprospievajúci žiaci (N, S).

Tabuľka č. 3 znázorňuje konkrétnych žiakov a výskyt aktívneho javu sledovaného problému. Písmeno A v tabuľke znamená aktívny obsah, teda výskyt javu. Triedy sú rozlíšené farebne.

Pri zápise sme dodržali zákon o ochrane osobných údajov a žiaci sú označení výlučne číslom.

Tabuľka č.3

poradové číslo	Trieda	P	ŠVVP	MP	II	HN	N 07/08	PS 08/09	N,S 08/09
1	1.A	A							A
2									A
3	1.B						A		A
4									A
5									A
6	2.A	A							
7			A						
8			A						A
9	3.A	A						A	A

poradové číslo	Trieda	P	ŠVVP	MP	II	HN	N 07/08	PS 08/09	N,S 08/09
10			A						
11							A		A
12							A		
13					A				
14									
15			A					A	A
16									A
17		A	A					A	A
18	3.B								
19	4.A	A							
20					A - I				
21			A						A
22									A
23									A
24									A
25			A						
26			A						
27	5.A	A	A						
28								A	
29			A						A
30		A	A				A		
31	5.B		A					A	
32									A
33								A	A
34			A				A		A
35	6.A	A	A					A	A
36			A						A
37									A
38		A							A
39			A					A	
40									A
41			A						
42		A				A			
43	6.B	A	A						A
44				A					A
45							A	A	A
46						A			A
47	7.A		A					A	
48							A	A	A

poradové číslo	Trieda	P	ŠVVP	MP	II	HN	N 07/08	PS 08/09	N,S 08/09
49							A	A	A
50								A	A
51								A	A
52								A	
53								A	A
54								A	A
55						A		A	A
56				A					A
57	7.B	A	A				A	A	A
58		A					A		
59						A			
60		A						A	A
61								A	
62								A	
63								A	
64								A	
65		A					A	A	A
66	8.A	A						A	A
67							A	A	A
68									A
69									A
70							A	A	A
71								A	A
72							A	A	A
73								A	A
74			A						
75		A						A	A
76	8.B	A					A	A	A
77			A					A	A
78								A	A
79							A	A	A
80		A						A	A
81					A				A
82								A	A
83									A
84								A	A
85									A
86							A		A
87						A		A	A

poradové číslo	Trieda	P	ŠVVP	MP	II	HN	N 07/08	PS 08/09	N,S 08/09
88							A	A	A
89								A	A
90			A					A	A
91			A						A
92		A	A					A	A
93	9.A	A						A	A
94									A
95									A
96								A	A
97		A							
98	9.B	A						A	
99		A					A	A	A
100		A							
101		A							
102			A						
103									A
104									A
105									A
106									A
107			A					A	A
108									A
109									A
110									A
111									A
112			A						
113		A					A	A	A
114						A			
115			A				A	A	A
116		A	A				A		A
117	ŠT I.	A		A		A			
118		A		A				A	
119				A					A
120				A					
121				A					A
122				A					
123				A		A			
124	ŠT II.			A					
125				A					
126				A					A

poradové číslo	Trieda	P	ŠVVP	MP	II	HN	N 07/08	PS 08/09	N,S 08/09
127				A				A	
128				A					
129				A					
130				A					
131				A					

Celkovo je počet problémových žiakov 131. Je to veľký počet žiakov, ktorý odráža realitu a unáhlenosť doby. Z celkového počtu žiakov školy počet žiakov zo skupiny, ktorá je vo zvýšenej miere predmetom nášho záujmu predstavuje až 37% (graf č. 13)

graf č.13

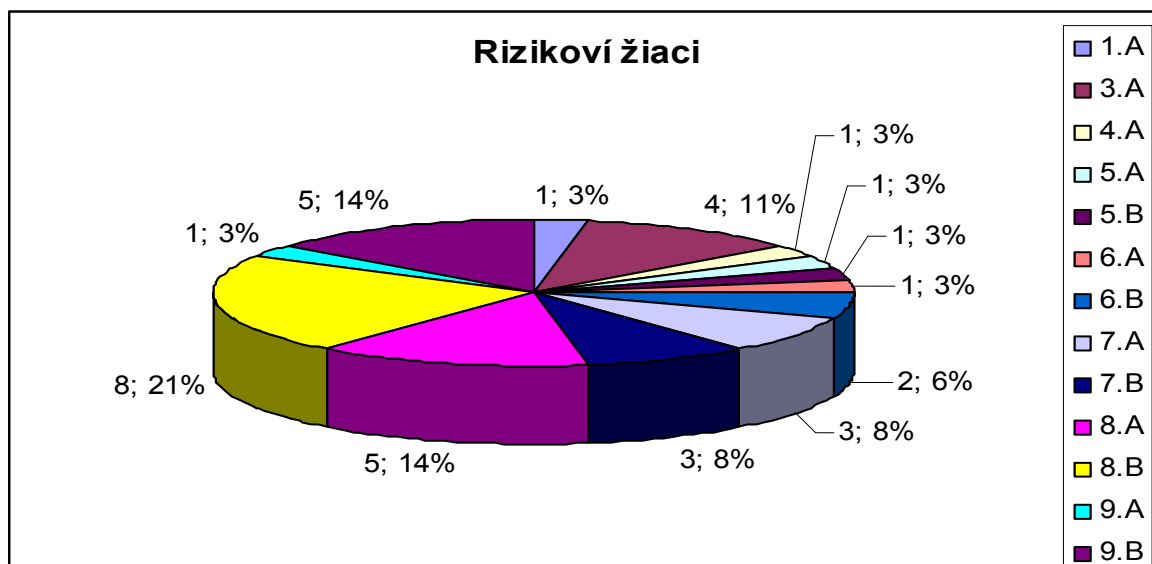
Je nutné ale podotknúť, že v skupine sú zahrnutí aj žiaci, u ktorých nie sú obavy o ich ďalší vývoj opodstatnené a dostali sa do skupiny problémových žiakov z dôvodu začlenenia do niektorej zo skúmaných javov napriek tomu, že v súčasnosti po zásahu výchovnej poradkyne, vedenia školy, rodičoch zmeny v správaní a vzdelávania žiaka nastali..

Z problémovej skupiny sme ďalej vyčlenili rizikóvu skupinu. (vid' Tabuľka č.4). Rizikóvu skupinu tvoria žiaci, u ktorých v rámci analýzy sa sledované problémové javy objavili 3 krát a viac. Do rizikovej skupiny sme nezaradili žiakov špeciálnych tried. Počet rizikových žiakov sa nám tak vygeneroval na 36.

Tabuľka č.4

Trieda	1.A	3.A	4.A	5.A	5.B	6.A	6.B	7.A	7.B	8.A	8.B	9.A	9.B
Rizikovní žiaci	1	4	1	1	1	1	2	3	3	5	8	1	5

Počet rizikových žiakov je výraznejšie vyšší na druhom stupni. V rámci prevencie treba ale venovať zvýšenú pozornosť aj žiakom z 1. stupni. Najproblémovjšou triedou z tohto pohľadu sa javí 8.B trieda, kde je až 8 žiakov spadajúcich do rizikovej skupiny (graf č. 14).

graf č.14

4. Získanie informácií prostredníctvom subjektívnych výpovedí

Subjektívne názory žiakov sme zisťovali prostredníctvom metódy priameho merania postojov formou dotazníka voľnočasových potrieb z dôvodu rýchleho získania údajov od dostatočného počtu respondentov. Prieskum bol realizovaný na vzorke 302 respondentov z 351 žiakov školy, ktorí tvoria nami sledovanú cieľovú skupinu. Údaje boli zisťované v priestoroch Základnej školy s materskou školou vo Veľkých Levároch.

Cieľom prieskumu bola analýza potrieb trávenia voľného času detí a mládeže.

Cieľovú skupinu predstavujú žiaci vo veku od 7- 16 rokov.

Hlavnou metódou prieskumov bola dotazníková metóda, ktorá patrí do skupiny kvantitatívnych metód edukačného výskumu. Odpovede boli realizované písomnou formou dopytovania sa osobným doručením dotazníka. Dotazník bol vytvorený za účelom zistenia názorov na využívanie voľného času. Neexistovali správne a nesprávne odpovede. *Úlohou žiakov bolo* v každej otázke označiť znamienkom **X** tri z možností, ktoré vo svojom voľnom čase využívajú, alebo by ich radi využívali čo najčastejšie.

Dotazník sa skladá sa z podnetovej i odpoveďovej časti. Otázka je formulovaná tak, aby odpoveď bola čo najúprimnejšia. Ďalšou zásadou, ktorú sme pri zostavovaní dotazníka uplatnili, bola snaha predísť účelovej odpovedi v zmysle žiadanej odpovede.

4.1. Konkretizácia otázok

Odpočinkové aktivity

Cieľom voľby v tejto skupine je zistiť vplyv médií na trávenie voľného času a tomu prispôbiť voľnočasové aktivity. Respondenti si môžu vybrať z týchto možností: počúvam hudbu z MP3, CD, sledujem televíziu, čítam dennú tlač, knihy, časopisy, pozerám video, DVD, komunikujem na internete, chatujem, hrám hry na playstation, PC. Média majú na žiakov značný vplyv. Na základe výsledkov odpovedí respondentov je možné vytvoriť taký typ oddychovo - relaxačnej činnosti, ktorá by žiakov najviac oslovila a úmerne tak regulovať výber z ponúkaného množstva mediálnych výstupov, ktoré sú bezpochyby súčasťou ich života.

Športové aktivity

Cieľom výberu z druhej skupiny otázok je zistiť vhodný typ športovej aktivity pre žiakov. Aktivity si vyžadujú fyzickú námahu. Žiaci majú možnosť vybrať si z týchto možností: minifutbal, basketbal, vybíjaná, fitness, aerobik, posilňovanie, tenis, stolný tenis, cyklistika, skateboard. Pohybové aktivity sú vhodné hlavne pre deti so syndrómom ADHD, ADD, ktoré si vyžadujú zvýšenú fyzickú námahu a tiež pre deti, ktoré sa vďaka športovému nadaniu môžu v tejto oblasti realizovať a pociťovať tak úspech.

Environmentálne aktivity v prírode

Environmentálne aktivity aj vzhľadom na prírodovedné zameranie školy majú veľký význam. Cieľom takto zameraných aktivít je formovanie vzťahu k živej prírode, životnému prostrediu, k tvorbe a ochrane životného prostredia. Žiaci majú možnosť vybrať si z týchto aktivít: turistika, ochrana prírody, poľovníctvo, rybárstvo, poznávanie prírody regiónu.

Aktivity zamerané na motorickú a technickú zručnosť

Ďalšou z oblastí, ktoré bola predmetom nášho záujmu boli aktivity zamerané na motorickú a technickú zručnosť. Žiaci si mali možnosť vybrať medzi modelárstvom – keramikou, aranžovaním kvetín, ručnými prácami, prácami s PC a fotografovaním. Predpokladáme, že tento typ aktivít uprednostnia žiaci, ktorí nemajú dostatok finančných prostriedkov na zakúpenie materiálu, PC techniky a príslušenstva a teda majú obmedzený vplyv dostať sa k takýmto aktivitám.

Aktivity zamerané na rozvoj hodnôt ku kultúre a umeniu

Poslednou z možností výberu boli aktivity zamerané na rozvoj hodnôt ku kultúre a umeniu. Žiaci si vybrali z týchto možností: tvorivá dramatika, debatné kluby – besedy so zaujímavými ľuďmi, diskusie, tréningy, Detský folklórny súbor Leváranek, moderný tanec, hra na hudobný nástroj, spoločenské hry, výtvarné aktivity – kreslenie, maľovanie, grafity. Predpokladáme, že úspech výtvarných aktivít realizovaných školou sa premietne aj do názorov a volieb žiakov školy. Ďalej predpokladáme, že vizuálna a mediálna prezentácia DFS Leváranek podporovaná obcou a reprezentovaná značným počtom vystúpení s možnosťou sústredenia a z toho plynúci úspech, bude mať vplyv na záujem žiakov aj o túto oblasť voľnočasových aktivít.

4.2. Konkretizácia a generalizácia faktov

Štruktúra dotazníka pozostáva zo vstupných informácií, ako je názov dotazníka, úvodné inštrukcie vysvetľujúce zámer dotazníka. Získané údaje sú zhodnotené z kvantitatívneho štatistického i kvalitatívneho hľadiska. Výsledky získané dotazníkovou formou sú spracované v grafickej podobe. Na grafické znázornenie odpovedí sme použili štandardné skupinové stĺpcové grafy, ktoré porovnávajú hodnoty pre rôzne kategórie, ďalej sme použili rozložený koláčový graf s 3D efektom a čiarový graf.

4.2.1. Odpočinkové aktivity

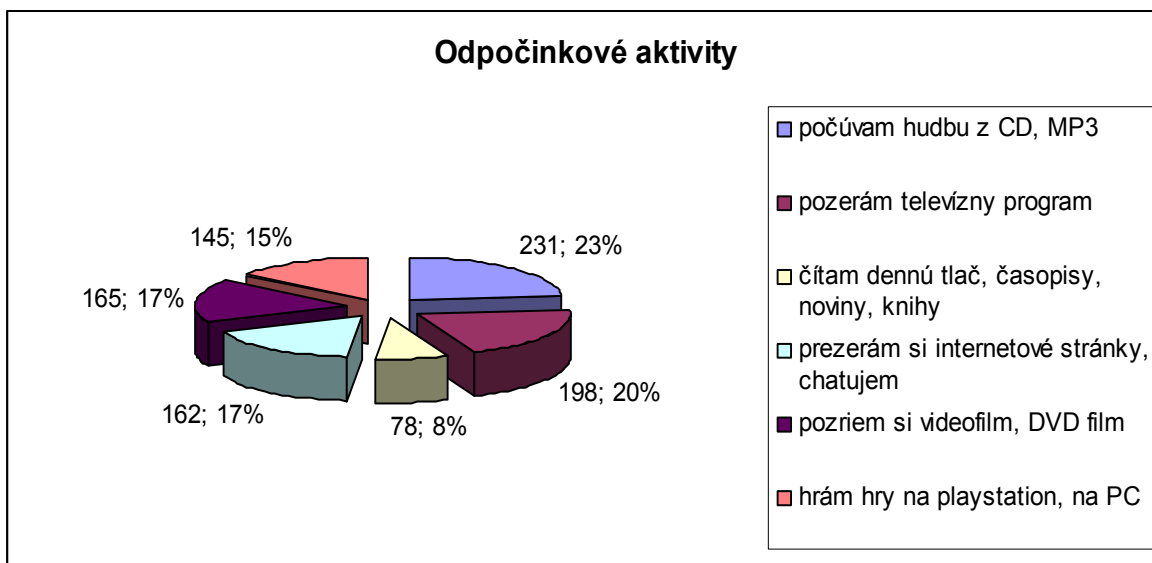
Na zobrazenie rozloženia odpočinkových aktivít (viď. Tabuľka č. 5) sme použili rozložený koláčový graf č. 15 s 3D efektom, ktorý zobrazuje celkové hodnoty volieb všetkých respondentov aj s percentuálnymi a číselnými hodnotami. Zobrazenie hodnôt voľby odpočinkových aktivít pre jednotlivé triedy je možné vidieť na čiarovom grafe č. 16 s farebným pozadím.

Tabuľka č.5

	1.A	1.B	2.A	3.A	3.B	4.A	ŠTI.	5.A	5.B	6.A	6.B	7.A	7.B	8.A	8.B	9.A	9.B	ŠT II.	Celkovo
počúvam hudbu z CD, MP3	11	9	15	10	9	17	4	22	12	11	11	13	13	17	13	18	20	6	231
pozerám televízny program	14	12	10	8	12	15	6	17	6	14	7	14	8	17	9	13	10	6	198
čítam dennú tlač, časopisy, noviny, knihy	0	2	8	4	8	9	2	2	1	6	6	3	1	3	4	12	4	3	78
prezerám si internetové stránky, chatujem	0	3	13	8	3	11	1	17	14	4	9	12	12	14	6	21	11	3	162
pozriem si videofilm, DVD film	8	11	18	6	7	14	6	14	5	12	7	8	9	9	14	7	7	3	165
hrám hry na playstation, na PC	9	4	14	8	3	11	2	24	12	5	7	4	10	4	5	8	14	1	145

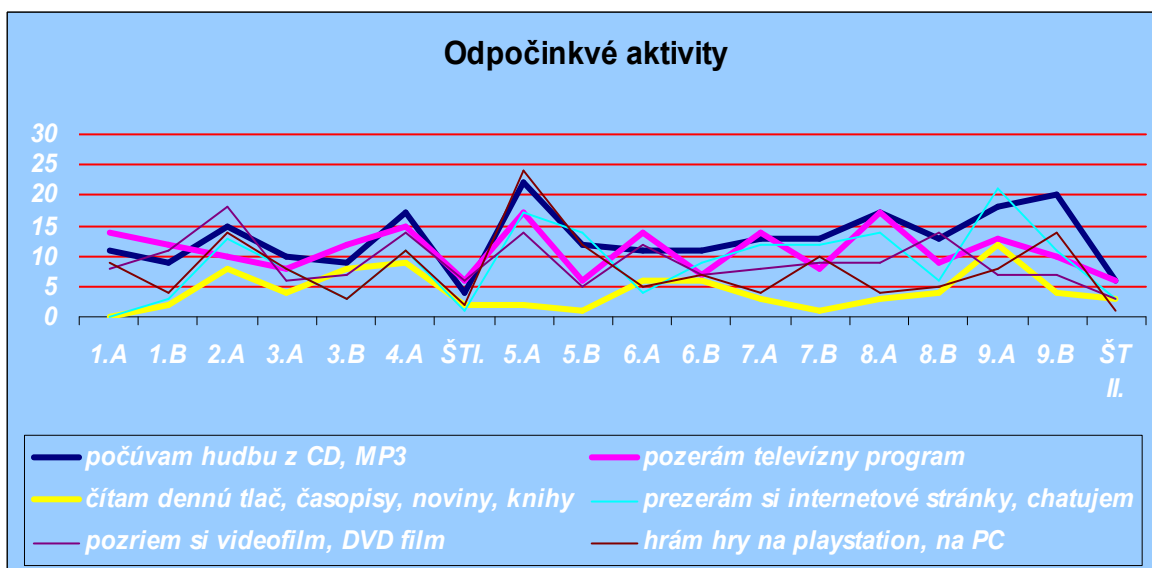
Komentár

Najviac využívanými odpočinkovými aktivitami sú **počúvanie hudby** z CD, MP3. Objavuje sa v 23% z voliteľných odpočinkových aktivít. Hneď za počúvaním hudby nasleduje **pozeranie televíznych programov** s 20% podporou. **Pozeranie videofilmu, DVD filmu a prezeranie si internetových stránok** spolu s **chatovaním** predstavujú realizovanú odpočinkovú aktivitu u 17% žiakov.

graf č.15

Žiaci v najmenšej miere využívajú **čítanie dennej tlače, časopisov, novín a kníh**. Prednosť pozeraniu videofilmov a DVD filmov dávajú žiaci 2.A a 5.A triedy. V 9.A triede výraznejšie stúpa pozeranie internetových stránok spolu s chatovaním.

graf č.16

Odporúčania k odpočinkovým aktivitám

Vzhľadom k častému výskytu odpočinkových aktivít zameraných na počúvanie hudby z MP3 prehrávačov a iných hudobných nosičov aj vzhľadom na vek je predpoklad záujmu žiakov o hudbu. Z tohto dôvodu je vhodné vytváranie aktivít, ktoré by boli zamerané na podporu hudby prostredníctvom priameho zážitku, napr. **vytvorením hudobnej skupiny** a zrealizovaním skúseností zažiť si život hudobníka aspoň v malej miere.

V rámci ďalších odpočinkových aktivít, ktoré uprednostňujú deti, je žiaduce využiť možnosti **zriadenia „domáceho“ kina**, kde výber DVD filmov by bol pedagogicky usmerňovaný a zároveň by spĺňal kritéria želanosti žiakov. Následne formou diskusií alebo debatačného klubu by bolo zaujímavé využiť možnosti rozoberania pozitív, resp. negatív filmu, osudy hlavných postáv, prostredie, dej a týmto spôsobom rozvíjať komunikačné a prezentačné zručnosti žiakov spolu s formovaním názorov.

4.2.2. Športové aktivity

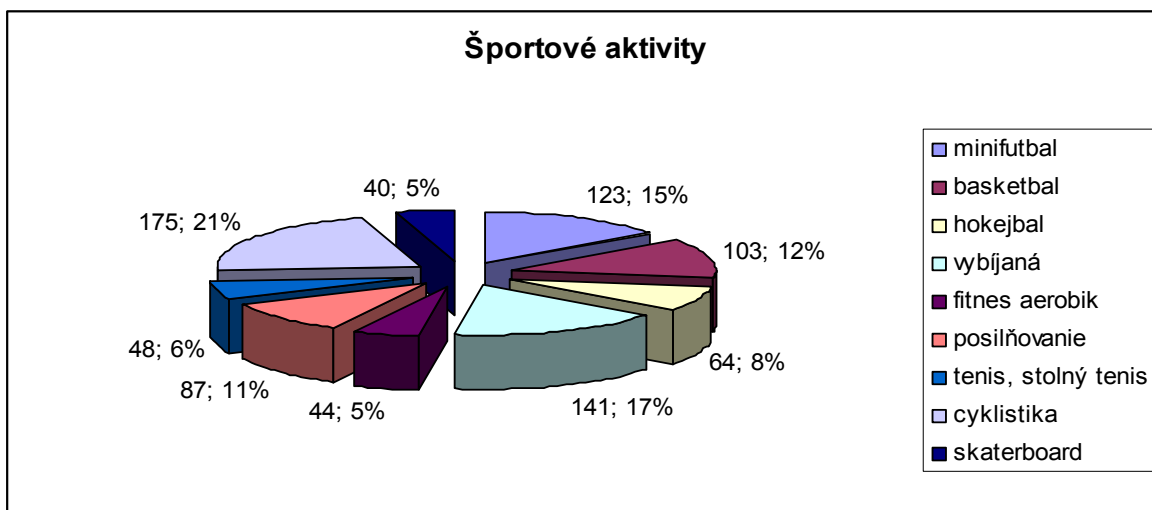
Na zobrazenie rozloženia športových aktivít (viď Tabuľka č.6) v celkovom hodnotení volieb respondentov sme použili rozložený koláčový graf s 3D efektom (viď. graf č. 17) a čiarový graf (viď. graf č. 18).

Tabuľka č.6

	1.A	1.B	2.A	3.A	3.B	4.A	ŠTI.	5.A	5.B	6.A	6.B	7.A	7.B	8.A	8.B	9.A	9.B	ŠT II.	Celkovo
minifutbal	10	4	14	7	1	7	2	9	9	4	6	5	9	7	8	7	11	3	123
basketbal	0	0	12	4	4	14	7	8	3	1	7	10	6	4	3	7	12	1	103
hokejbal	3	1	8	4	2	5	0	8	4	0	0	4	3	5	3	4	8	2	64
vybíjaná	10	2	12	9	10	19	4	6	10	10	10	10	6	4	9	6	3	1	141
fitnes aerobik	1	1	2	3	7	0	0	1	3	3	3	3	4	2	6	2	3	0	44
posilňovanie	1	0	10	3	3	3	2	2	4	5	5	2	6	7	4	8	21	1	87
tenis, stolný tenis	1	1	1	3	3	5	1	1	3	2	2	0	6	1	2	10	6	0	48
cyklistika	13	8	15	7	12	16	4	9	10	11	8	11	8	11	10	12	8	2	175
skaterboard	1	0	4	5	0	1	1	5	4	0	1	5	1	1	3	4	4	0	40

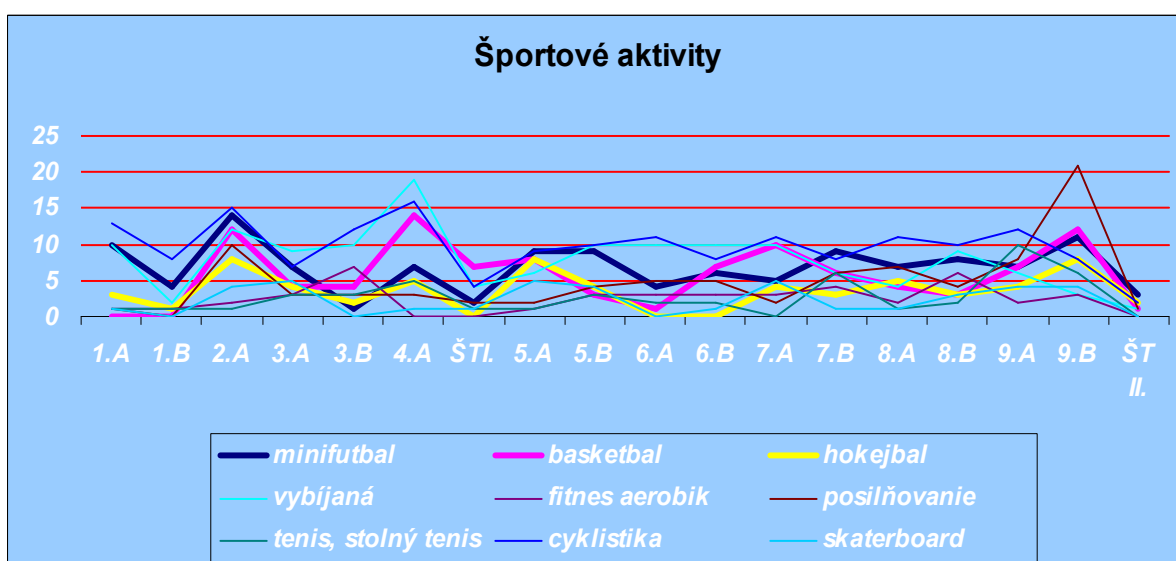
Komentár

Najviac uprednostňovanými aktivitami je cyklistika, ktorú tvorí 21% hlasov. Ďalšou zo žiaducích volieb je vybíjaná, ktorá sa objavuje vo výraznejšej miere medzi 2. a 6. ročníkom (17%). Vekom záujem o vybíjanú klesá.

graf č.17

Ďalšími aktivitami, ktoré sú v približne rovnakej miere zastúpené v odpovediach respondentov sú minifutbal (15%) a basketbal (12%). Napriek tomu, že posilňovanie sa objavuje len u 11% opýtaných, z grafu č. 18 je zrejmé, že práve posilňovanie je výrazne podporované v 9.B triede. Najmenej žiaducimi aktivitami sú fitnes, aerobik, tenis, stolný tenis a skateboard. Ich percentuálne vyjadrenie sa pohybuje na hranici 5%.

graf č. 18

Odporúčania k športovým aktivitám

Najviac žiadanou aktivitou hlavne v mladšej vekovej kategórii je cyklistika. Zakúpenie bicyklov a riešenie voľnočasových aktivít prostredníctvom **cykloturistiky** sa ukazuje byť vhodne zvolenou možnosťou trávenia voľného času. Ďalšou z možností ponuky krúžkovej činnosti je vybíjaná a minifutbal, ktoré sú realizovateľné vzhľadom k priestorovým možnostiam aj v podmienkach školy. Zaujímavou aktivitou sa ukazuje byť **basketbal na jeden kôš**. Vzhľadom k výraznej podpore posilňovania u žiakov problémovej 9.B triedy a za predpokladu, že podobný druh aktivít by si s väčšou pravdepodobnosťou vybrala aj skupina mládeže vo veku od 15 do 18 rokov, by pomohlo uspokojiť záujem mládeže **zriadenie miniposilňovne**.

4.2.3. Environmentálne aktivity

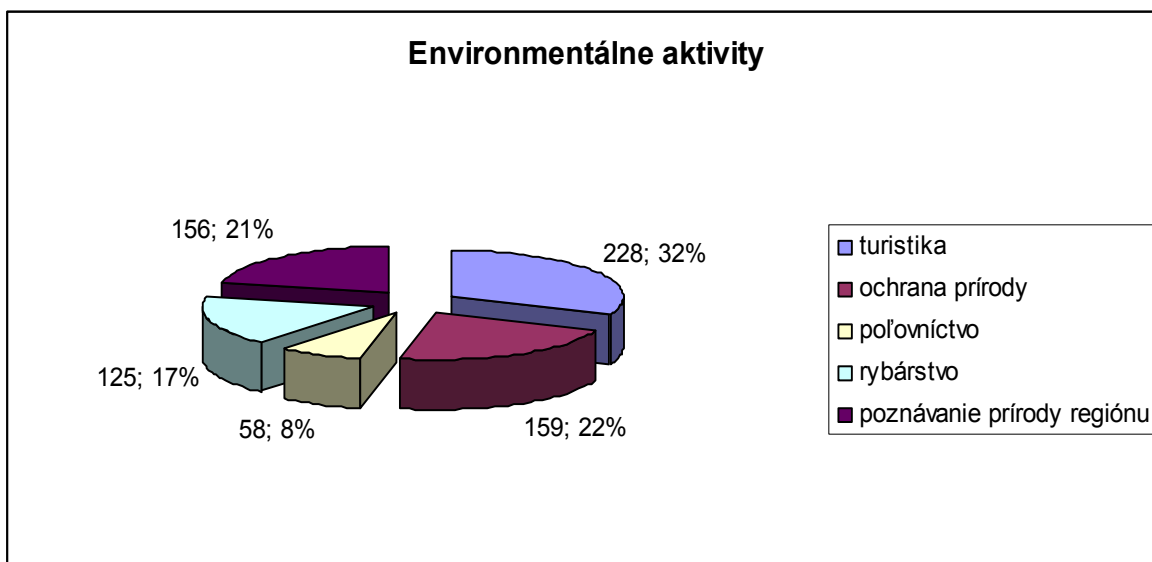
Školský vzdelávací program je koncipovaný ako program environmentálny s dôrazom na ochranu a tvorbu životného prostredia. Rovnako medzi možnosťami volieb voľnočasových aktivít figurovali environmentálne aktivity (viď Tabuľka č. 7). Na zobrazenie výsledkov sme použili koláčový graf č. 19 a čiarový graf č. 20.

Tabuľka č.7

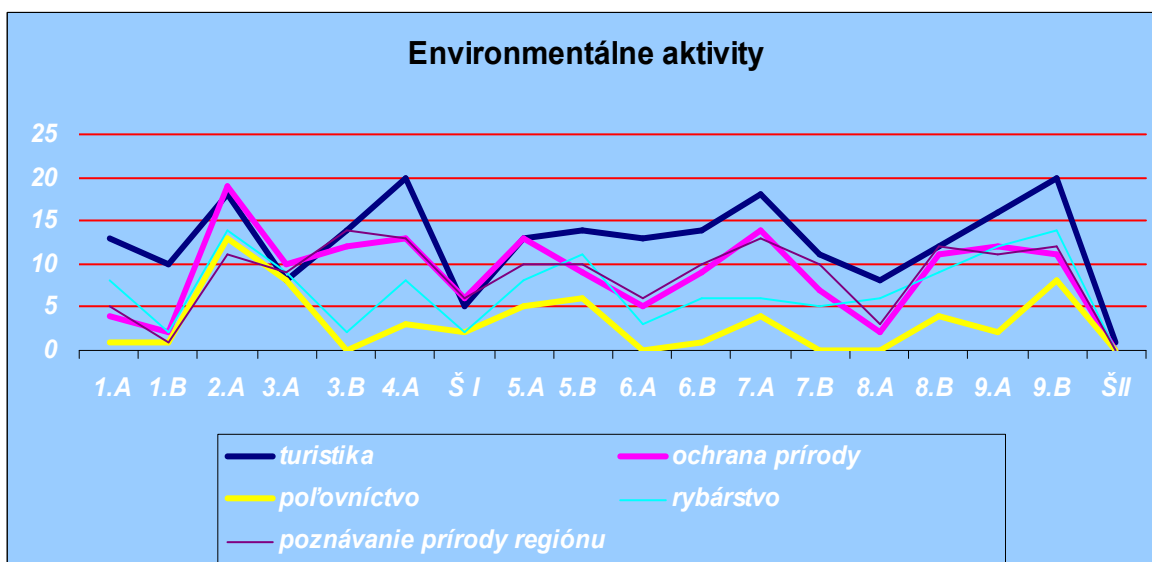
	1.A	1.B	2.A	3.A	3.B	4.A	ŠI	5.A	5.B	6.A	6.B	7.A	7.B	8.A	8.B	9.A	9.B	ŠII	C
turistika	13	10	18	8	14	20	5	13	14	13	14	18	11	8	12	16	20	1	228
ochrana prírody	4	2	19	10	12	13	6	13	9	5	9	14	7	2	11	12	11	0	159
poľovníctvo	1	1	13	8	0	3	2	5	6	0	1	4	0	0	4	2	8	0	58
rybárstvo	8	2	14	9	2	8	2	8	11	3	6	6	5	6	9	12	14	0	125
poznávanie prírody regiónu	5	1	11	9	14	13	6	10	10	6	10	13	10	3	12	11	12	0	156

Komentár a odporúčania

Najviac žiadanou aktivitou je **turistika** s 32% zastúpením. Na najvyššej úrovni je táto voľba takmer vo všetkých triedach. V triedach 2.A, 3.A a ŠT I ju mierne predbehol záujem o ochranu prírody, ktorý v preferenciách volieb všetkých žiakov predstavuje 22% hlasov.

graf č.19

graf č.20

Poznávanie prírody regiónu spolu s rybárstvom je tesne za hranicou 20% hlasov žiakov. Vzhľadom k obsahu environmentálnych aktivít jedna voľba nevyklučuje druhú. Možná

a žiadaná je ich vedomá kombinácia aj s inými druhmi environmentálnych aktivít. Napríklad v kombinácii so športovými aktivitami je spomínaná **cykloturistika** vhodnou voľbou. Zároveň sa touto formou môže poznávať región, chránená krajinná oblasť Abrod a prostredníctvom ďalších **verejnoprospešných aktivít** je možné venovať sa ekológii a ochrane prírody v širšom rozmere. Najmenšie 8% zastúpenie hlasov má poľovníctvo.

4.2.4. Aktivity – motorická a technická zručnosť

Problémy s motorickou zručnosťou u žiakov predstavujú ďalší z momentov, ktorým je treba aj v rámci voľnočasových aktivít venovať zvýšenú pozornosť. Koláčový graf č.21 a čiarový graf č.22 znázorňujú voľbu voľnočasových aktivít žiakov, ktoré sú zamerané na rozvoj motorickej a technickej zručnosti.

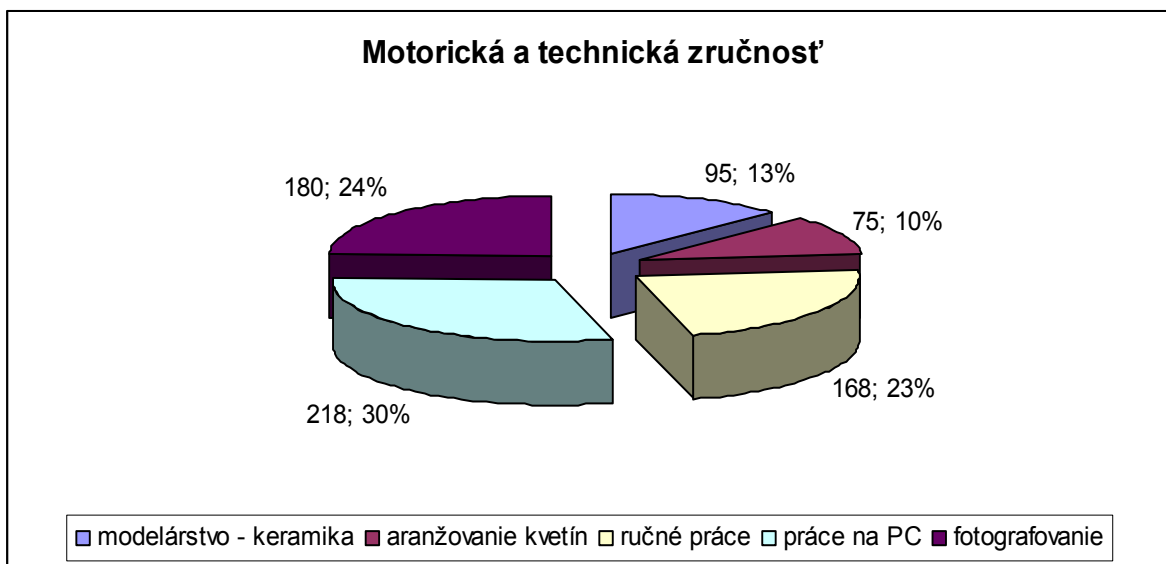
Tabuľka č.8

	1.A	1.B	2.A	3.A	3.B	4.A	Š I	5.A	5.B	6.A	6.B	7.A	7.B	8.A	8.B	9.A	9.B	Š II	C
modelárstvo - keramika	3	0	12	9	9	5	3	4	6	4	9	8	5	0	6	3	9	0	95
aranžovanie kvetín	4	0	6	6	9	8	3	1	5	5	7	6	5	2	1	5	2	0	75
ručné práce	2	7	24	8	5	14	7	14	13	5	9	11	9	8	9	9	13	1	168
práce na PC	9	9	17	11	12	11	3	13	14	7	10	13	13	18	14	21	23	0	218
fotografovanie	4	0	18	11	8	14	4	12	9	9	6	16	9	7	15	17	20	1	180

Komentár a odporúčania

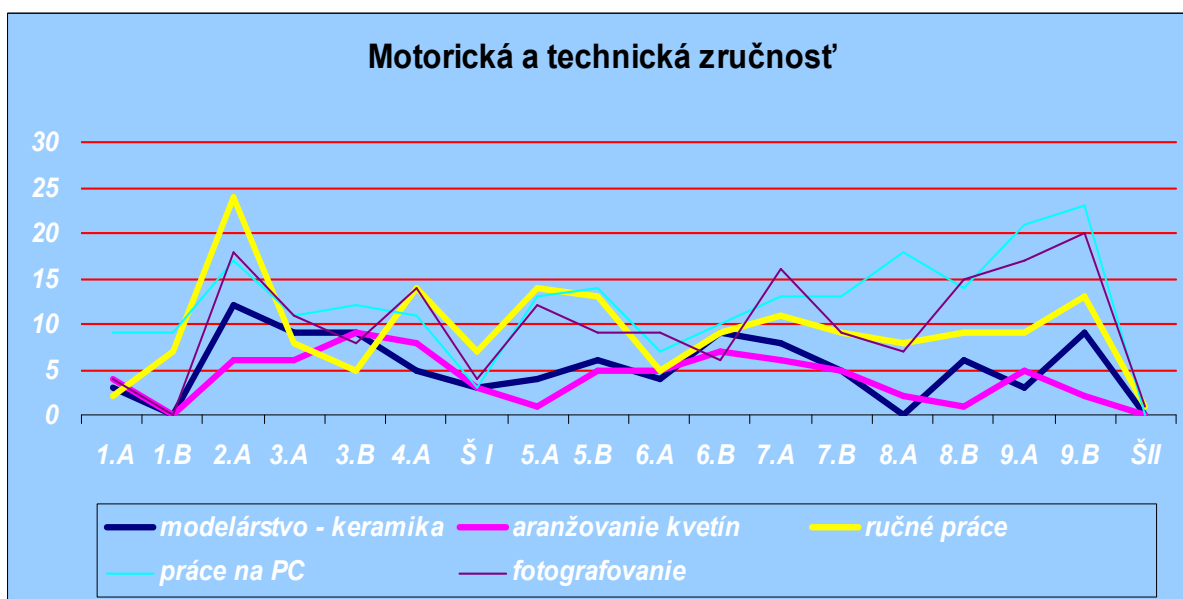
Vplyv modernej informačno – komunikačnej doby zasiahol aj školské prostredie. Úmerne s požiadavky doby rastú i požiadavky žiakov solventnejších rodín na zakúpenie najmodernejšej techniky, ktorú v prevažnej miere reprezentuje PC zostava a v neposlednej miere aj kvalitný fotoaparát. Dosiahnuť všeobecne deklarovaný štandard v úpornej snahe kráčať s dobou ide ruka v ruke s túžbou splynúť v dave, ktorý nesie v sebe punc modernosti a štylovosti a zároveň aj všednosti. Takto bežné chápanie nastavených trendov

prináša so sebou aj isté riziká. Nie každá rodina si môže takéto vymoženosti dovoliť. Určitú sociálnu vyváženosť v tomto smere môžu ponúknuť voľnočasové aktivity zamerané na rozvoj motorickej a technickej zručnosti.

graf č.21

Až 30 % podporu majú aktivity zamerané na prácu s počítačom. Rovnako výraznejšie zastúpenie medzi voľnočasovými aktivitami má záujem o fotografovanie (24%) a ručné práce (23%). Modelárstvo má 13% zastúpenie a 10% záujem je o aranžovanie kvetín.

graf č.22

Práca s počítačom je v súčasnej dobe nevyhnutnou skúsenosťou. Zvládnutie techniky v tomto zmysle nám do budúcnosti ponúka určité výhody. Táto tendencia je v túžbach respondentov evidentná. Bolo by žiaduce **vytvorenie počítačového krúžku**, v ktorom by súčasťou aktivít na PC bola aj základná **výučba napríklad grafiky** – tvorba pozvánok, plagátov, vizitiek, prípadne písanie domácich úloh na PC a ich odosielanie e-mailom vyučujúcim. Práca s PC spolu s **fotografovaním** je ťažisková pre aktivitu **Krajina za školou**. Odporúčame pokračovať v aktivite formou dokumentovania zmien z pohľadu osobností z dejín Veľkých Levár. Zaujímavosťou pre žiakov môže byť i zriadenie krúžku **ručných prác**.

4.2.5. Rozvoj hodnôt – kultúra, umenie

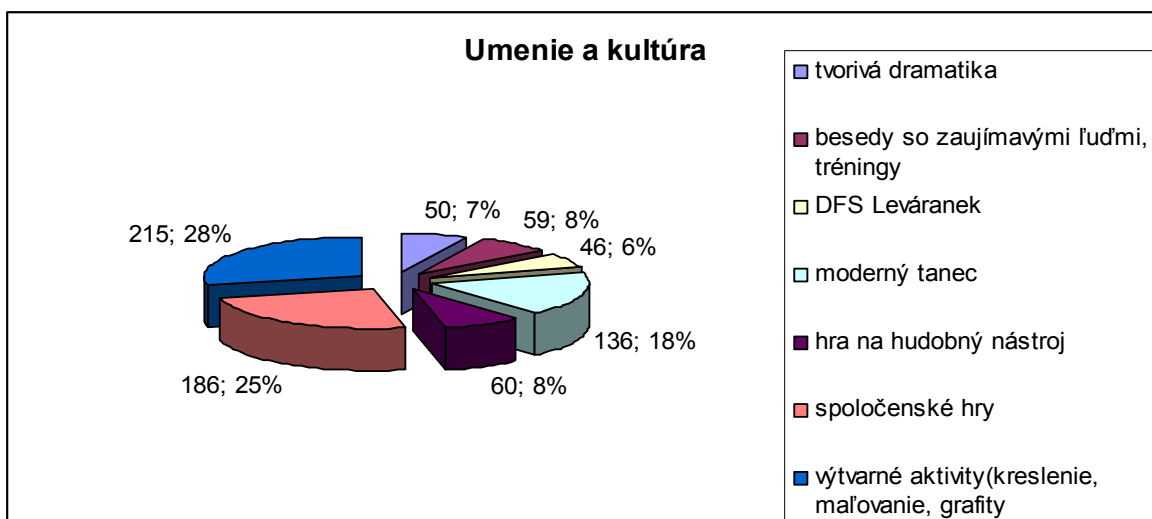
Zobrazenie výsledkov volieb vo vzťahu k rozvoju hodnôt ku kultúre a k umeniu (vid'. Tabuľka č.9) znázorňuje koláčový graf č.22 a čiarový graf č. 23.

	1. A	1. B	2. A	3.A	3. B	4.A	Š I	5. A	5.B	6.A	6.B	7.A	7.B	8.A	8.B	9.A	9.B	ŠII	Cieľ
tvorivá dramatika	1	0	1	2	5	3	1	2	2	2	1	6	7	1	3	2	2	0	50
besedy so zaujímavými ľuďmi, tréningy	0	0	4	0	2	3	1	8	7	3	4	7	5	0	3	3	9	0	59
DFS Leváranek	4	1	2	6	7	2	0	3	3	1	3	1	0	2	1	0	0	0	46
moderný tanec	3	2	1	10	8	11	2	9	8	4	8	10	7	5	11	11	14	3	136
hra na hudobný nástroj	3	0	8	6	7	3	4	3	2	3	5	2	1	1	4	4	4	0	60
spoločenské hry	13	3	2	9	6	16	5	12	13	9	10	14	9	8	9	15	15	0	186
výtvarné aktivity(kreslenie, maľovanie, grafity)	9	1	1	12	7	16	7	11	13	12	11	14	14	8	14	17	18	4	215

Komentár

Najviac žiadanými aktivitami sú **výtvarné aktivity**, ktoré sa objavujú u 28 % opýtaných. Medzi výtvarnými aktivitami prevláda kreslenie, maľovanie, grafity. Predpokladáme, že

vysoký záujem o výtvarné aktivity spôsobila možnosť voľby kreslenia formou **grafity**. Tento štýl umenia je u mladej generácie veľmi obľúbený a pri správnom pedagogickom usmerňovaní môže byť prínosom pre rizikóvu skupinu a jej formovanie želateľným smerom.

graf č. 22

Ďalšou z aktivít, ktoré by sa mali objaviť v ponukovom liste voľnočasových aktivít by mali byť **spoločenské hry**. Spoločenské hry sa objavujú u 25 % opýtaných. Vzhľadom k tomu, že spoločenské hry neboli konkretizované, predpokladáme, že v závislosti od počasia môže ísť o skupinové a kolektívne hry na posilnenie súdržnosti, ale aj stolové spoločenské hry v prípade nepriazni počasia.

graf č. 23

Treťou z aktivít, ktorá zarezonovala v odpovediach žiakov výraznejšie bol **moderný tanec**. Objavil sa až v prípade 136 žiakov rovnomerne vo všetkých ročníkoch. Vzhľadom k tomu, že moderný tanec sa neobjavuje medzi krúžkovými aktivitami školy, doporučujeme zaradiť ich medzi aktivity Záhoráckeho centra voľnočasových aktivít.

V dotazníku bola aj možnosť voľby návštevy folklórneho kúžku, ktorý v obci reprezentuje DFS Leváranek. V odpovediach žiakov bola táto forma odpovede volená 46 žiakmi, čo predstavuje 6% žiakov školy. Pri **správnej motivácii, vedomému usmerňovaní a podpore zo strany rodičov** by aj táto forma aktivity mohla byť pre určitú skupinu detí prínosom.

5. Odporúčania na záver

Z celkového počtu sledovaných žiakov až 131 žiakov by malo byť predmetom nášho zvýšeného záujmu. Najviac ohrozenou skupinou sú žiaci, u ktorých je vyšší počet sledovaných negatívnych faktorov spôsobujúcich možné rizikové správanie. Jedná sa o 36 žiakov, ktorí spĺňajú niektorí z nasledujúcich faktorov: opakujú ročník, boli klasifikovaní zhoršenou známkou zo správania, zanedbávajú povinnú školskú dochádzku, sú to deti z rodín v hmotnej núdzi, boli vyšetrení v Centre pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie alebo im boli diagnostikované špeciálne výchovno – vzdelávacie potreby a doporučený individuálny prístup. Na základe predbežných zistení predpokladáme u cieľovej skupiny nerešpektovanie sociálnych noriem, neschopnosť udržať prijateľné sociálne vzťahy, neadekvátne reakcie na podnety, utlmené správanie, obranný postoj i impulzívne reakcie.

V rámci voľnočasových aktivít odporúčame:

1. Vytváranie aktivít, ktoré by boli zamerané na podporu hudby prostredníctvom priameho zážitku, napr. vytvorením hudobnej skupiny.
2. Zriadenie „domáceho“ kina v spojení s diskusným, resp. debatným klubom, kde výber DVD filmov by bol pedagogicky usmerňovaný a zároveň by spĺňal kritéria želanosti žiakov.
3. Vedomé kombinovanie environmentálnych aktivít, pr. zakúpenie bicyklov a riešenie voľnočasových aktivít prostredníctvom cykloturistiky.
4. Vzhľadom k tomu, že kolektívne aktivity ako vybíjaná a minifutbal, sú realizovateľné aj v podmienkach školy, odporúčame športové aktivity obohatiť o basketbal na jeden kôš.
5. Za predpokladu, že výraznejšej podpore posilňovania sa bude tešiť i problémová skupina mládeže vo veku od 16-18 rokov, odporúčame uspokojiť záujem zriadením menšej posilňovne.
6. Využívanie záujmovej aktivity Poznávanie regiónu spojenej s ochranou prírody prostredníctvom skúmania chránenej krajinnej oblasti Abrod a zdokumentovania prírody v okolí regiónu.

7. Vytvorenie počítačového krúžku, v ktorom by súčasťou aktivít na PC bola aj základná výučba grafiky – tvorba pozvánok, plagátov, vizitiek, prípadne písanie domácich úloh na PC a ich odosielanie e-mailom vyučujúcim.
8. Práca s PC spolu s fotografovaním je ťažisková pre aktivitu Krajina za školou. Odporúčame pokračovať v aktivite formou dokumentovania zmien z pohľadu osobností z dejín Veľkých Levár.
9. Zaujímavosťou pre žiakov môže byť i zriadenie krúžku ručných prác.
10. Medzi výtvarnými aktivitami prevláda kreslenie, maľovanie, grafity. Predpokladáme, že vysoký záujem o výtvarné aktivity spôsobila možnosť voľby kreslenia formou grafity.
11. V ponukovom liste voľnočasových aktivít by nemali chýbať spoločenské hry. V závislosti od počasia môže ísť o skupinové a kolektívne hry na posilnenie súdržnosti, ale aj stolové spoločenské hry v prípade nepriazne počasia
12. Moderný tanec sa neobjavuje medzi krúžkovými aktivitami školy, odporúčame zaradiť ich medzi aktivity Záhoráckeho centra voľnočasových aktivít.

Vypracovala: Mgr. Dušana Bielešová

Prílohy

Záhorácke centrum voľnočasových aktivít

DOTAZNÍK

meno a priezvisko:

trieda:

V každej otázke označ znamienkom **X** tri z možností, ktoré vo svojom voľnom čase využívaš alebo by si rád využíval čo najčastejšie.

1. Odpočinkové aktivity

počúvam hudbu z CD, MP3	
pozerám televízny program,	
čítam dennú tlač, časopisy, noviny, knihy	
prezerám si internetové stránky, chatujem	
pozriem si videofilm, DVD film	
hrám hry na playstation, na PC	

2. Športové aktivity

minifutbal,	
basketbal	
hokejbal	
vybíjaná	
fitnes, aerobik	
posilňovanie	
tenis, stolný tenis	
cyklistika	
skateboard	

3. Environmentálne aktivity v prírode

turistika	
ochrana prírody	
poľovníctvo	
rybárstvo	
poznávanie prírody regiónu	

4. Aktivity zamerané na motorickú a technickú zručnosť

modelárstvo – keramika	
aranžovanie kvetín	
ručné práce	
práce s PC	
fotografovanie	

5. Aktivity zamerané na rozvoj hodnôt ku kultúre a umeniu

tvorivá dramatika	
debatné kluby – besedy so zaujímavými ľuďmi, diskusie, tréningy	
DFS Leváranek	
moderný tanec	
hra na hudobný nástroj	
spoločenské hry	
výtvarné aktivity (kreslenie, maľovanie, grafity, ...)	